

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

НОВІЦЬКА ВЛАДИСЛАВА ВОЛОДИМИРІВНА

Допускається до захисту:

к. філол. н., доцент,
доцент кафедри англійської філології
в.о. завідувача кафедри англійської
філології

Майя ЮРКОВСЬКА

« _____ » _____ 20 ____ р.

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ UKRAINE
У СУЧАСНИХ АНГЛІЙСКОМОВНИХ ТА ІСПАНОМОВНИХ ЗМІ

Спеціальність 035 «Філологія»

Спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»

Освітня програма «Англійська та друга іноземна мови та літератури
(переклад включно)»

Магістерська робота

Науковий керівник:

Дарина ІГНАТЕНКО, к. філол. н.,
в.о. завідувача кафедри
романо-германської філології
та зарубіжної літератури

Оцінка: _____ / _____ / _____
(бали/за шкалою ЄКТС/за національною шкалою)

Голова ЕК: _____
(підпис)

Вінниця 2025

АНОТАЦІЯ

Новіцька В. В. Вербалізація концепту UKRAINE у сучасних англійськомовних та іспаномовних ЗМІ. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.041 *Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська*. Освітня програма *Англійська та друга іноземна мови та літератури (переклад включно)*. Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2025. 111 с.

Магістерську роботу присвячено дослідженню мовних одиниць, які репрезентують концепт UKRAINE в англійськомовних та іспаномовних ЗМІ в зіставному аспекті. Матеріалом дослідження слугують лексеми, що були дібрані методом суцільної вибірки з британського «The Times» та з іспанського «El País» онлайн-видань. Обсяг вибірки становить 839 лексичних одиниць, з яких 405 одиниць в іспанській мові та 434 лексеми в англійській.

У представленому науковому дослідженні, що базується на матеріалі з публікацій англійської та іспанської мов, автор аналізує те, якими лексемами сконструйовано концепт UKRAINE. Автор розглядає лінгвокогнітивну парадигму та місце поняття «концепт» у ньому, а також газетний дискурс як різновид медіадискурсу. У роботі виокремлюються лексико-семантичні групи, що репрезентують концепт UKRAINE та окреслюється номінативне поле концепту UKRAINE в англійській та іспанській мовах.

Ключові слова: концепт, медіадискурс, газетний дискурс, номінативне поле, лексико-семантична група.

SUMMARY

Novitska V. V. Verbalization of the Concept UKRAINE in Modern English and Spanish Mass Media. Speciality 035 Philology. Specialisation 035.041 Germanic Languages and Literatures (including translation), first – English. Educational Programme English and second foreign Languages and Literatures (including translation). Vasyl' Stus Donetsk National University, 2025. 111 p.

The Master's research paper is devoted to the study of linguistic units representing the concept of UKRAINE in English- and Spanish-language media in a comparative aspect. The research material consists of lexemes selected by means of a comprehensive sample from the British *The Times* and the Spanish *El País* online editions. The sample consists of 839 lexical units, of which 405 belong to the Spanish language and 434 to the English language.

In this scientific study, based on material from English and Spanish publications, the author analyses the lexemes used to construct the concept of UKRAINE. The author considers the linguistic-cognitive paradigm and the place of the concept 'concept' in it, as well as newspaper discourse as a type of media discourse. The work highlights the lexical-semantic groups contained in the concept and forms the nominative field of the concept UKRAINE in English and Spanish.

Keywords: concept, media discourse, newspaper discourse, nominative field, lexical-semantic group.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ	11
1.1. Терміносистема сучасної когнітивної лінгвістики.....	11
1.1.1. Історія формування лінгвокогнітивної наукової парадигми	11
1.1.2. Підходи до вивчення концепту.....	17
1.1.3. Поняття «концепт» у сучасній лінгвістиці, його типологія	22
1.1.4. Історія дослідження концепту УКРАЇНА	31
1.2. Методологія зіставного вивчення концепту	37
1.3. Специфіка дослідження медіадискурсу у сучасній лінгвістиці.....	43
1.3.1. Медіадискурс: проблема визначення і класифікації	46
1.3.2. Газетний дискурс як різновид медіадискурсу: його визначальні ознаки і функції.....	49
Висновки до розділу 1	51
РОЗДІЛ 2. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ <i>UKRAINE</i> В АНГЛО- ТА ІСПАНОМОВНИХ ОНЛАЙН-ВИДАННЯХ «The Times» та «El País»	53
2.1. Методика добору емпіричного матеріалу	53
2.2. Лексико-семантичні групи концепту <i>UKRAINE</i> в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях «The Times» та «El País»	55
2.3. Номінативне поле концепту <i>UKRAINE</i> в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях «The Times» та «El País»	69
Висновки до розділу 2	80
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	83
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ЕМПІРИЧНОГО МАТЕРІАЛУ.....	90
ДОДАТКИ	91

ВСТУП

У сучасній лінгвістиці вивчення мовлення, що репрезентоване в медійних засобах різних країн викликає неабиякий інтерес. Засоби масової інформації (далі – ЗМІ) відіграють ключову роль у формуванні того, як те чи інше суспільство інтерпретує сучасну геополітичну ситуацію. Це особливо важливо для тих країн, де відбуваються значні трансформації у соціально-політичній сфері, у яких медійна репрезентація подій має вплив і на внутрішнє, і на міжнародне сприйняття конкретних ситуацій. В останні роки концепт УКРАЇНА, вербалізований в англійських та іспанських ЗМІ, зазнав помітних семантико-прагматичних трансформацій, що особливо відчутно на тлі непростих політичних, соціальних та культурно-суспільних зрушень в житті українського суспільства.

Не викликає сумніву, що медіа – це потужний інструмент формування громадської думки. На сьогоднішній день мова, яку використовують медіа, є не лише транслятором інформації. Вона, без сумніву, впливає на ідеологію та культуру суспільства. Мова ЗМІ показує зокрема й те, як аудиторія сприймає національну ідентичність.

Зазначене визначає **актуальність дослідження**, оскільки, аналізуючи семантику й прагматику медійного мовлення, ми отримуємо уявлення про те, як медіа Великої Британії та Іспанії репрезентують Україну на світовій арені, зокрема під час російсько-української війни. Це важливо для розуміння і лінгвістичних процесів, що відбуваються в мові медіа, і наслідків медійного наративу для трансформації міжкультурної комунікації та міжнародних відносин загалом. Тема магістерської роботи є своєчасною через підвищену міжнародну увагу до України та різні точки зору на неї в соціальному, суспільному і політичному контексті.

Концепція цього дослідження базується на методологічному положенні, розробленому Вільгельмом фон Гумбольдтом, що мова є знаряддям, яке створює специфічне мислення нації. У роботі використано постулати таких

учених, як О. Богомолець-Бараш [3], О. Єфименко [15], С. Жаботинська [16], М. Кочерган [31], А. Приходько [48], Л. Бородицька [72], В. Еванс [76], Н. Чомські [75], та багатьох інших. Методологічні засади магістерської роботи ґрунтуються на когнітивній лінгвістиці, що зосереджує увагу на тому, як мова відображає та формує думку. Використані у цьому дослідженні методи покликані продемонструвати силу мови у формуванні громадської думки та політичних наративів, і підкреслити важливу роль лінгвістики в сучасному аналізі ЗМІ.

Мета роботи – виокремити та описати мовні засоби, що використовуються для вербалізації концепту *UKRAINE* в сучасних англomовних та іспаномовних ЗМІ, виявивши серед них спільні та специфічні риси.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

1) *розглянути* методологічні засади дослідження концепту в сучасній лінгвістиці, *надати* визначення концепту та *окреслити* підходи до його дослідження;

2) *схарактеризувати* метамову роботи, зокрема з'ясувати сутність понять «лінгвоконцептологія», «концепт», «дискурс»;

3) *виокремити* та *систематизувати* мовні одиниці, що використовуються для вербалізації концепту *UKRAINE* в англomовних та іспаномовних ЗМІ;

4) *описати* відмінності та подібності у формуванні образу-концепту *UKRAINE* в англomовних та іспаномовних ЗМІ.

Об'єкт дослідження – концепт *UKRAINE*, що вербалізований в англomовних та іспаномовних ЗМІ за 2024 рік.

Предмет роботи – понятійно-змістові, асоціативно-образні й ціннісні характеристики концепту *UKRAINE*, когнітивна реалізація, способи та особливості його вербалізації.

Матеріалом наукової розвідки слугують 839 мовних одиниць, які вербалізують концепт *UKRAINE*, що були дібрані методом суцільної вибірки зі 101 тексту англomовних та іспаномовних онлайн-видань “The Times” (49 текстів) та “El País” (52 тексти) за 2024 рік.

Довідкову базу магістерської праці складають фундаментальні лексикографічні та енциклопедичні видання, серед яких, зокрема, «Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни», що укладений А. П. Загнітком [19, 20]; «Словник лінгвістичних термінів» авторства Д. І. Ганича та І. С. Олійника [11]; «Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія», підготовлена О. О. Селівановою [55].

Для досягнення поставленої мети в роботі використано комплекс **методів наукового дослідження**, серед яких насамперед **загальнонаукові**: *описовий* – для опису теоретико-методологічної бази, а також для комплексної презентації результатів дослідження; *аналіз* та *синтез* – для вивчення мовних елементів, що складають вербалізацію зазначеного концепту, зокрема таких, як слова та значення, структури речень та риторичні прийоми, та здійснення узагальнення наявного матеріалу; прийоми *індукції* та *дедукції* допомагають проаналізувати конкретні приклади медійного фреймінгу для виявлення ширших закономірностей та інтерпретувати вихідні дані;

Крім того, у роботі застосовано **спеціальні лінгвістичні методи**, передусім *інтерпретаційного аналізу* – для виявлення значень та контекстуальних нюансів, пов’язаних із концептом *UKRAINE*; *метод аналізу словникових дефініцій*, що використовується для виокремлення поняттєвих формулювань, пов’язаних з Україною; *лінгвокогнітивний аналіз*, що сприяє дослідженню структурної організації концепту *UKRAINE* та розумінню впливу поняття на свідомість; *зіставний аналіз* – для виявлення відмінностей та подібностей у вербалізації концепту *UKRAINE* в англomовних та іспаномовних онлайн-виданнях; *семантичний аналіз* використовується для визначення

ключових смислів, що актуалізовані під час вербалізації концепту *UKRAINE* в контекстах, залучених до аналізу медіа.

Наукова **новизна** дослідження полягає в тому, що в роботі здійснено спробу когнітивного аналізу концепту *UKRAINE* в англомовних та іспаномовних ЗМІ в проєкції на політичну тематику в газетному дискурсі, що на сьогодні ще не був предметом спеціального аналізу; виокремлено та схарактеризовано мовні одиниці, що використовується для вербалізації концепту *UKRAINE* в англомовних та іспаномовних ЗМІ, які описуються вперше. Поглиблено розуміння феномену газетного дискурсу, зокрема й щодо своєрідності вербалізації концепту *UKRAINE* на тлі важливих політичних трансформацій, що відбуваються в Україні сьогодні.

Теоретичне значення наукової розвідки мотивоване тим, що в ній поглиблено відомості про структуру концепту *UKRAINE*, яка виявляється в газетному дискурсі англійської та іспанської мов за 2024 рік, що проєктується на понятійно-змістові, асоціативно-образні й ціннісні характеристики цього концепту.

Практичне значення полягає в тому, що результати дослідження можуть бути застосовані під час читання мовознавчих дисциплін у закладах вищої освіти, насамперед із когнітивної лінгвістики, лінгвоконцептології, лінгвокультурології, політичної лінгвістики, а також для підготовки науково-дослідних кваліфікаційних студентських робіт.

Апробація результатів дослідження. Основні положення магістерської роботи презентовано на Всеукраїнській науковій конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Зіставне вивчення германських, романських та слов'янських мов і літератур» (Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 17-18 квітня 2025 р.).

Публікації. Основні положення магістерської роботи викладено у 2 публікаціях: 1 статті у збірнику студентських наукових статей (Вісник СНТ ДонНУ імені Василя Стуса) (тема «Вербалізація концепту *UKRAINE* в

сучасних англомовних та іспаномовних ЗМІ»), та у матеріалах доповідей на всеукраїнській науковій конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Зіставне вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур» (тема «Вербалізація концепту UKRAINE в сучасних англомовних та іспаномовних ЗМІ (політичний дискурс)»).

Структура роботи. Відповідно до мети й завдань дослідження, а також на основі обраних дослідницьких методів, сформовано структуру роботи, що складається зі вступу, двох розділів із висновками до кожного, висновків, а також списку використаної літератури, (80 наукових джерел українською та англійською мовами), списку джерел емпіричного матеріалу (2 позиції), додатків. Загальний обсяг роботи становить 111 сторінок. Основний текст дослідження викладено на 77 сторінках.

У *Вступі* подано загальні відомості про актуальність теми магістерської роботи, її мету та завдання, визначено об'єкт і предмет, коротко охарактеризовано методологічні засади, викладено відомості про дослідницький матеріал та джерельну базу, сформульовано новизну, теоретичну та практичну цінність, подано інформацію про апробацію, публікації та структуру дослідження.

Перший розділ «Теоретичні засади дослідження концепту» присвячено визначенню методологічних основ праці, окресленню її метамови, що є необхідним підґрунтям для цієї роботи. Розглянуто, як концепти формуються, вербалізуються та підлягають лінгвістичному опису. Визначено поняття «концепт», «дискурс», «когнітивна лінгвістика». Розглянуто терміносистему сучасної когнітивної лінгвістики та визначені методи дослідження концептів.

У *другому* розділі «Репрезентація концепту «UKRAINE» в онлайн-виданнях «The Times» та «El País»» розглядається, як концепт *UKRAINE* вербалізується в англомовних та іспаномовних медіа, насамперед у газетному дискурсі. Аналізуються мовні одиниці, що формують сприйняття України в контексті глобальної політики. У кожному підрозділі лексико-семантичні та

прагматичні значення описано з точки зору медіа в двох різних країнах: Великої Британії та Іспанії.

У загальних *Висновках* підведено підсумок роботи, представлено результати виконаного дослідження та окреслено його перспективу.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ

1.1. Терміносистема сучасної когнітивної лінгвістики.

1.1.1. Історія формування лінгвокогнітивної наукової парадигми

Сучасні науковці вже тривалий час проводять дослідження у галузі когнітивної лінгвістики, хоча вона повноцінно сформувалась відносно нещодавно, у середині ХХ століття. Становлення лінгвокогнітивної парадигми відбулось не одномоментно, початок активного формування цієї гілки лінгвістичних розвідок можна прослідкувати від Вільгельма фон Гумбольдта, який, розвиваючи думки Платона та Арістотеля, вважав, що хоч ми й можемо відокремити мислення та мову, але насправді такого поділу не існує [77, с.32].

Український мовознавець та філософ Олександр Потебня у своїх працях розвивав та переосмислював теорії В. фон Гумбольдта та вважав, що мова є засобом, що використовується не для того аби виражати готову думку, а для того, щоб створювати її. Для нього вона не є відображенням світоспоглядання, яке склалося, а саме діяльністю, що його складає [47, с.11].

Гіпотеза Сепіра-Уорфа, що також поєднувала мову та мислення, сформувалася на початку ХХ століття та стала темою для дискусій і подальших досліджень. У своїй статті Глущенко В. А. та інші дослідники підкреслюють, що заслугою Сепіра й Уорфа перед наукою стало новаторське дослідження ними низки когнітивних процесів, оскільки вони визначили, що:

а) між мовами існують чималі відмінності не лише лексико-семантичні, але й морфологічні та синтаксичні, вони пов'язали ці відмінності з проблематикою лінгвістичної відносності;

б) за предмет дослідження вони обрали ключові домени – простір, час, матерію, форму, кількість, швидкість, причину та інші.

Ця гіпотеза стала поштовхом у розвитку досліджень когнітивної лінгвістики, етнолінгвістики, психолінгвістики, лінгвокультурології, лінгво-концептології [12, с. 10].

О. Селіванова у своїй праці «Сучасна лінгвістика», говорячи про історію когнітивної лінгвістики, зазначила, що її початок заклала стаття Дж. Лакоффа та Г. Томпсона «Представляємо когнітивну граматику» 1975 року, де з'явився термін «когнітивна граматика». Пізніше, у 1987 р. був опублікований перший том «Основ когнітивної граматики» американського когнітолога Р. Ленекера. У 80-ті р.р. питання когнітивістики розглядалася у роботах Т. ван Дейка (Нідерланди), Ч. Філлмора, М. Джонсона, У. Чейфа (США), Р. Джеккендоффа, Л. Талмі, Дж. Хеймана (Канада), та ін. Дослідниця також стверджує, що когнітивна лінгвістика була заснована на теоретичному напрацюванні когнітивної науки, яка виникла після другої світової війни в Америці. Когнітивна наука визначили перед собою завдання у вивченні пізнання (когніції) і того, які процеси і структури з ним пов'язані. Варто зазначити, що когнітивну науку також трактують і як галузь, що досліджує «системи представлення знань і процеси отримання, обробки, переробки та використання інформації не лише людиною, а й комп'ютером». Психологи Дж. Міллер та Дж. Бруннер у 1960 році в Гарвардському університеті заснували перший центр когнітивних досліджень. Можна стверджувати, що остаточне виникнення когнітивної лінгвістики як окремої сфери вивчення мови відбулося у 1989 р. на Міжнародному симпозіумі у Дуйсбурзі (Німеччина). На цьому симпозіумі ініційовано видання журналу «Когнітивна лінгвістика», головним редактором якого був Д. Герартс, а також було створено Міжнародну асоціацію когнітивної лінгвістики. До цього моменту, вивчення когнітивної

лінгвістики було представлено тільки індивідуальними дослідженнями американських учених [54, с. 213].

Німецькі мовознавці Б. Нерліх та Д. Д. Кларк зазначають, що когнітивна лінгвістика з'явилась через незадоволення домінуючими ортодоксальними поглядами в лінгвістиці ХХ століття, серед яких були структуралістська/формалістська традиція в європейській семантиці, генеративна/формалістська традиція, що домінувала в дослідженнях синтаксису в Північній Америці, та формалістський/комп'ютерний підхід до семантики, що переважав у Північній Америці та Європі в другій половині ХХ століття. Синтаксис, семантика, морфологія та фонологія стали розглядатися як такі, що використовують універсальні особливості людського сприйняття, будови тіла та соціальної взаємодії. Це означає, що «когніція» та «прагматика» є, в певному сенсі, невід'ємними складовими всіх аспектів мови [80, с.590].

У своїй статті Л. Бородицька, дослідниця у сфері когнітивної лінгвістики, також зазначає, що: «Мова відіграє центральну роль у нашому досвіді людського буття, а мови, якими ми розмовляємо, глибоко впливають на те, як ми думаємо, як ми бачимо світ, як ми живемо» [73].

Основним припущенням когнітивної лінгвістики є те, що лінгвістичне пізнання є невід'ємним явищем загального людського пізнання, і тому ми очікуємо, що закономірності та структури пізнання, які спостерігають психологи, нейробіологи та інші фахівці, знайдуть своє відображення в мові. І навпаки, лінгвістичні структури, завдяки своїй відносній конкретності, дають узагальнення, які можуть відображати основні когнітивні здібності та процеси людини, які досі залишаються безпосередньо неоспорюваними [79].

Науковці погоджуються у тому, що становленню лінгвокогнітивних досліджень допомогли праці в сферах комп'ютерної науки, математичної логіки, теорії інформації, когнітивної психології та психолінгвістики. У своїй роботі дослідниця у сфері когнітивної лінгвістики Коч Н. В. відмічає, що: Не тільки когнітивна лінгвістика, але й когнітивістика загалом є

«поліпарадигмальною наукою», оскільки вона успадкувала надбання багатьох наукових теорій до яких входять філософські, психологічні та мовознавчі дослідження. Питання зв'язку мови та мислення, особливо з філософського, психологічного та лінгвістичного поглядів, набуло унікального ракурсу в когнітивній лінгвістиці, в якій першочерговим стали теми мовного відображення знань, дослідження мовних способів оперування такими знаннями тощо [31, с. 11].

А. В. Висоцький та С. М. Романчук зазначають, що ключовою особливістю когнітивного підходу є те, що мову неможливо досліджувати ізольовано. Науковці мають виходити за рамки суто лінгвістичних досліджень, залучаючи знання з психології, філософії, соціології та культурології. Ця міждисциплінарність тісно пов'язана з поняттям синергії (взаємодії складних систем). Такий підхід вимагає розглядати мову комплексно – як явище, що має глибокий внутрішній зв'язок і структурну схожість із самою людиною, суспільством та культурою [10, с. 18].

І. Кевлюк вважає, що оскільки когнітивна лінгвістика сприймає мову як «вбудовану в загальні когнітивні здібності людини», то неабияка увага приділяється:

- 1) компонентним особливостям природної категоризації мови (прототипність, багатозначність, когнітивні моделі, ментальні образи і метафори);
- 2) принципам роботи мовної організації, якими є лаконічність і природність;
- 3) концептуальному інтерфейсу між синтаксисом і семантикою (вивчення когнітивної граматики і будівництво граматики);
- 4) досвіду і практичній основі мови у використанні;
- 5) зв'язку мови та мислення, в тому числі питання про те як мова впливає на сприйняття світу та поняття, спільні для всього людства.

Спираючись на ці фундаментальні положення, науковці дослідили зв'язки між когнітивною лінгвістикою та здобутками досліджень в галузі функціональної лінгвістики, лінгвістичного аналізу, психолінгвістики та прагматики. Особлива увага науковцями приділяється в створенні більш обґрунтованих підходів і розвитку інструментарію для дослідження синтаксису та семантики, ніж той, що пропонує генеративна лінгвістика. Інші дослідники зосереджуються на дослідженні взаємозв'язків між мовою та мисленням, з однієї сторони, та пізнанню мозку людини, з іншої [27, с. 157].

Сучасні дослідники тлумачать поняття когнітивної лінгвістики по-різному, але погоджуються в тому, що мова є невід'ємною частиною когнітивних процесів. А. П. Загнітко подає цьому багатошаровому поняттю наступне визначення: «Лінгвістика (франц. *linguistique* від лат. *lingua* – мова) когнітивна (лат. *cognitio* – знання, пізнання; пор. також англ. *cognition* – знання, пізнання; пізнавальна здатність) – напрям лінгвістичних досліджень, що виник на початку 80-х років XX ст. на перетині когнітології (науки про знання), когнітивної психології (психології пізнання), психолінгвістики та лінгвістики у рамках когнітивної науки». Когнітивна лінгвістика вивчає глибинний зв'язок між мовою та механізмами прояву знань у мові. Вона досліджує, як саме пов'язані мова та свідомість, а також як вона допомагає людині пізнавати світ, категоризувати явища та фіксувати набутий досвід. Головним фокусом цієї галузі є механізми, які дозволяють знанням втілюватися у слові та взаємодії мовних навичок з іншими розумовими здібностями. Цей напрям лінгвістики є ключовою складовою комплексу когнітивних наук, до якого також входять когнітивна психологія, моделювання штучного інтелекту, теорія інформації, нейронауки та ін. У цьому контексті мова розглядається як універсальний когнітивний інструмент, як система знаків, що призначена для репрезентації та обробки інформації. Визначальним завданням когнітивної лінгвістики є створення моделі мовної комунікації, яка слугуватиме базою для процесу обміну знаннями. Вчені розглядають як мову як різновид когнітивної

діяльності, а мовні явища дають їм змогу вивчити та розкрити когнітивні механізми, структури людської свідомості [20, с.139].

Селіванова О. О. у термінологічній енциклопедії «Сучасна лінгвістика» дає таке тлумачення: «КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА – напрям мовознавства, у якому мова розглядається як засіб отримання, зберігання, обробки, переробки й використання знань, спрямований на дослідження способів концептуалізації й категоризації певною мовою інтеріоризованої дійсності та внутрішнього рефлексивного досвіду» [55, с.213].

Кембриджський словник лінгвістики, укладений К. Брауном та Дж. Міллером, визначає когнітивну лінгвістику як підхід до мови та когнітивних процесів, що сформувався наприкінці 1980-х років. Він увібрав у себе основи досліджень метафори та когнітивної граматики. Основним принципом є те, що знання мови є частиною набору когнітивних здібностей, а не окремим модулем, як у генеративній граматиці Н. Чомського. Дослідження в галузі когнітивної лінгвістики в основному зосереджуються на метафорі; лексичному значенні, поняттях і прототипах; фреймах; моделюванні когнітивних процесів, що беруть участь в інтерпретації дискурсу. Більшість прихильників когнітивної лінгвістики вважають, що вона охоплює граматизацію та граматику конструкцій (з особливим акцентом на значеннях конструкцій) [74, с.84].

О. М. Шевченко у статті «Когнітивна лінгвістика як напрям мовознавчого дослідження» визначає когнітивну лінгвістику як «...інтегральну науку про когнітивні процеси у свідомості людини, що забезпечують мислення та пізнання навколишнього світу». Науковиця також визначає об'єкт, предмет та мету даного напрямку: «Об'єктом когнітивної лінгвістики є когніція в її мовному відображенні. Когніцією називають сукупність психічних структур і процесів, що охоплює всю людську пізнавальну діяльність. Предметом її вивчення є такі моделі репрезентації знань і уявлень людини про навколишній світ як картина світу, фрейм,

стереотип, архетип, концепт, а також способи їхньої вербалізації. Метою когнітивної лінгвістики є опис залежності й співвідношення між структурами мови і людської свідомості».

Дослідниця виділяє кілька підрозділів, що існують в когнітивній лінгвістиці:

1. Когнітивна семантика.
2. Когнітивна граматики
3. Когнітивна фонологія
4. Когнітивна стилістика [68, с. 143-144].

1.1.2. Підходи до вивчення концепту

Основна, фундаментальна одиниця, що використовується в когнітивній лінгвістиці та її дослідженнях — це концепт. Працюючи над його дослідженням, науковці використовують різні методи, оскільки кожен підхід дозволяє розглянути концепт всебічно.

А. П. Мартинюк при аналізі основних напрямів дослідження концептів окреслив наступні підходи:

1. Філософсько-культурологічний підхід, що «тлумачить концепт як смисл, що породжується індивідом (творцем) в історичних рамках певної культурної традиції, проте відбиває єство творця, а не онтологію дійсності» [36, с. 83]. В ньому використовується етимолого-історичний аналіз.

2. Лінгвокультурологічний підхід. «Лінгвокультурний концепт розглядається як умовна ментальна одиниця, спрямована на вивчення мови, свідомості та культури... У ньому виділяють поняттєвий, образ та ціннісний складники» [36, с. 83]. Цей спосіб використовує ономасіологічний аналіз та застосовують польову модель.

3. Когнітивно-поетологічний підхід. В ньому наявний «специфічний тип концепт — словесний поетичний образ, що відбиває світобачення автора художнього тексту. Базовою є методика реконструкції» [36, с. 83-84].

4. Експерієнціальний підхід. Цей напрям розглядає концепт як продукт тілесного досвіду людини й нейронних структур мозку, що забезпечують цей досвід. Спирається на емпіричну методологію [36, с. 84].

О. Южакова окреслює лінгвоконцептологічний спосіб дослідження наступним чином: «... підхід дає змогу, на відміну від традиційного, розглянути ті самі проблеми не з позицій термінолога-спостерігача, а з боку науковця-творця як носія мови фахової спільноти, члени якої (не) домовляються між собою користуватися певними термінопоняттями, за якими стоять концептуальні структури, що складаються з елементарних смислів (когнітивних, емотивних, конативних, ідіо-, соціо-, етносмислів тощо), породження яких, своєю чергою, спричинене будь-якими ознаками та властивостями об'єктів пізнання». Вона також додає, що аби описати ці структури необхідний новий метод дослідження, зокрема метод концептуального аналізу. Його результатом має бути «визначення когнітивної дефініції наукового концепту шляхом побудови його архітекτονіки», але також зазначає, що цей метод все ще не є усталеним та знаходиться на стадії становлення [70, с. 63].

Тагієва І. С. застосовує лінгвокультурологічний підхід до аналізу концептів у своїй роботі, та використовує його, оскільки концепт в ньому є базовою одиницею культури, її концентратом. Говорячи про концепт у дослідженнях лінгвокультурологічного підходу, можна визначити проблему «мова – свідомість – культура». Для лінгвокультурологічного опису базовим елементом є лінгвокультурний концепт, що виражається через мову. Він набуває конкретної форми саме через мовні засоби. «У національній мові існує величезний арсенал мовних артефактів – знаків, символів, які втілюють результати пізнавальної діяльності всієї етнокультурної спільноти. Артефакт визначається, як клас об'єктів, без яких людина не могла існувати в минулому і не зможе існувати в майбутньому. Артефакт функціонує в середовищі культурносемантичного поля (напр. літератури), що визначає зміст артефакту

і його матеріальний носій». Дослідниця використовувала для своєї розвідки термін «концепт-артефакт», що є складовою лінгвокультурологічної та мовленнєвої підготовки студентів-філологів і визначає наступне: «Лінгвокультурологічний аналіз концептів-артефактів українських народних казок створює сприятливі умови для вивчення рідної мови крізь призму національної культури, розширює уявлення студентів про концептосферу української культури, дає змогу виявити глибоке національне коріння, міфологічну сутність та національно-культурну специфіку, пов'язану зі звичаями, віруваннями, побутом і традиціями українського народу» [61, с. 196-197].

О. М. Шевченко аналізує дослідження концепту в когнітивній лінгвістиці. Дослідниця зазначає, що спираючись на теорію когнітивної лінгвістики, ми бачимо як мова показує осмислення собою особи, як людина розуміє свою діяльність, оточення. Це допомагає нам визначити її картину світу. Також вона зазначає п'ять основних підходів до розуміння терміна «концепт», які є в сучасній когнітивній лінгвістиці та лінгвоконцептології, а саме: лінгвокогнітивний, лінгвокультурологічний, логічний, семантико-когнітивний, філософсько-семіотичний підходи [66, с. 386]. Більш детально науковиця у своїй статті розповідає про семантико-когнітивний, вона стверджує, що «семантико-когнітивна розвідка включає в себе такі етапи:

- створення номінативного поля концепту;
- аналіз і опис семантики мовних засобів, що входять в номінативне поле концепту;
- виявлення когнітивних ознак, що утворюють досліджуваний концепт як ментальну одиницю;

Для опису концепту як цілісної одиниці необхідно здійснити кілька послідовних кроків:

- описати макроструктуру концепту;
- описати категоріальну структуру концепту;

- виявити ознаки, що становлять ядро, ближню, дальню та крайню периферію концепту».

У рамках лінгвоконцептологічного дослідження підсумком моделювання концепту є словесне або графічне представлення його змісту. При описі концепту через семантику використовуються традиційні і експериментальні методи опису значень, когнітивній інтерпретації піддаються результати. Усі результати опису семантики одиниць номінативного поля концепту (лексикографічний і психолінгвістичний рівень опису значень), можна використовувати в описі концепту» [66, с. 387]. Для семантико-когнітивного підходу основним є побудова номінативного поля, встановлення ядра номінативного поля, визначення ближньої та дальньої периферії.

Калашникова М. Ю. говорячи про когнітивний підхід, зазначає, що він дає змогу сформулювати повне розуміння про зв'язок людської свідомості з мовою та зобразити базові ментальні здатності людини, а саме: здатність «формувати структуровані уявлення на концептуальному рівні з численними рівнями організації, здатність уявити ситуації з різними рівнями абстракції, здатність встановити зв'язок між усіма гранями різних структур та відтворювати ті ж самі конкретні ситуації в рамках альтернативних шляхів».

Дослідниця також виділяє два основних підходи до вивчення концептів, що існують сьогодні: когнітивний та лінгвокультурологічний [23, с. 25-26]. Для свого дослідження науковиця вирішила використовувати когнітивний підхід, оскільки з його допомогою концепт «можна схарактеризувати як ментальне явище свідомості, що репрезентує певне уявлення про фрагмент світу чи частину такого фрагмента» [23, с. 30].

Калініченко В. І., що досліджує концепти “SUCCESS” – “FAILURE” в англійській та “УСПІХ” – “НЕВДАЧА” українських мовах також використовує саме семантико-когнітивний підхід. Щодо нього науковиця зазначає наступне: «... підхід у процесі дослідження концептуальних фрагментів дозволяє виявити співвідношення семантичних процесів із

когнітивними у формуванні та функціонуванні цих явищ. Вивчення семантики мовних одиниць, що репрезентують концепт, дає змогу одержати доступ до структури й змісту концепту як одиниці мислення».

В рамках зазначеного підходу концепти можуть формуватися кількома шляхами: з реальної діяльності, прямого досвіду людини, через мисленнєву обробку вже наявної в пам'яті інформації, у процесі комунікації або завдяки самостійному осмисленню значень слів. При цьому необхідно зазначити, що мова це лише один із інструментів створення концептів, а не єдине джерело.

Дослідниця зазначає, що зазначений підхід визначає курс дослідження концепту «в двох напрямках:

- 1) від свідомості до мови (використання одержаних когнітивних знань для тлумачення явищ і процесів у семантиці мови (рівень когнітивної семасіології);
- 2) від мови до свідомості (моделювання концептів як одиниць національної концептосфери, національної культури (рівень лінгвістичної концептології)».

Семантико-когнітивний підхід в дослідженнях лінгвокогнітивного напрямку не обмежується лише традиційним описом того, як концепт зафіксовано в мовній системі (у словниках, текстах чи усному мовленні). Його задача полягає у розкритті концепту в «психологічно реальній перспективі», що передбачає необхідність виявлення змістових ознак, які наявні у свідомості «суб'єктів-концептуалізаторів» і є важливими для них у ході осмислення цього поняття [24, с. 12-13].

Вважаємо, що семантико-когнітивний підхід дозволить нам повноцінно дослідити концепт UKRAINE і тому саме його ми використовуємо в пропонованій розвідці.

1.1.3. Поняття «концепт» у сучасній лінгвістиці, його типологія

Для кращого розуміння пропонованої роботи необхідно також розглянути саме поняття «концепт». З погляду когнітивної лінгвістики, концепти є не тільки відображенням реальності, а й активними конструкціями, що змінюються з часом і залежать від культурного контексту. Вивчення концептів у різних мовах може показати, наприклад, як різні культури сприймають світ навколо. Ми можемо спостерігати, що досі немає єдності в тлумаченні цього поняття через його багатогранність.

А. П. Мартинюк пропонує коротке та чітке визначення концепту як мінімальної структурної одиниці знання, а також додає, що сучасна когнітивна лінгвістика містить у собі кілька напрямів дослідження концептів. Їх можна поділити на дві основні групи, спираючись на стиль мислення, що окреслює відношення мовного знака та ментального образу до реальності. У межах репрезентаційного стилю концепт розуміють як «готове знання» або «ментальна репрезентація досвіду». Науковець уточнює, що залежно від погляду, це може бути дзеркальне відображення об'єктивного світу (об'єктивізм), суб'єктивна конструкція у свідомості людини. Також це може бути спроба компромісу між цими підходами в емпіричному розумінні концепту. Також зазначається діяльнісний стиль мислення, який бачить концепт як «динамічну сутність», що формується безпосередньо під час спілкування. У цьому випадку концепт виступає змістом і метою, забезпечуючи «збереження екологічної системи «індивід-світ»» [35, с. 38-39].

Ю. В. Шарапановська у своєму дослідженні також вказує на те, що термін концепт має міждисциплінарний характер і широко застосовується в науках, таких як: мовознавство, літературознавство, філософія, лінгвістика, психологія, культурологія. Існує досить велика кількість тлумачень цього поняття у науковій літературі, через те, що воно відіграє ключову роль у вивченні мовної картини світу. «Концепт як ментальне утворення у свідомості індивіда – вихід на концептосферу соціуму, тобто культури, а концепт як

одиниця культури – це фіксація колективного досвіду, який стає набутком індивіда» [64, с. 96]. Науковиця також зазначає, що сучасна лінгвістика надає доволі широке та багатогранне тлумачення терміна «концепт», кожне визначення є вмістом конкретного поняття. Його бачать носієм певної ідеї, мотиву. У плані соціальному та культурному, концепт зберігає колективний досвід, постаючи надбанням певного народу чи суспільства. «Такі інформаційні одиниці виступають предметом вивчення лінгвокультурології – другого поширеного підходу до осмислення природи таких елементів» [64, с. 97-98].

М. М. Полюжин говорячи про концепт, пише, що визначення такого явища як концепт передбачає собою відтворення його внутрішнього змісту в ментальному просторі як усієї мовної спільноти, так і окремих особистостей. Визначаючи концепт у лінгвокогнітивному сенсі, науковець зазначає: «концепт розглядається як уявлення про ті смислові ознаки, якими оперує людина у процесі мислення та які відображають зміст досвіду й «квантів» структурованих знань, набутих нею у процесі її пізнавальної діяльності». За словами дослідника концепти є ідеальними утворення, які утворюються в людській свідомості через декілька факторів. Першим фактором є безпосереднє чуттєве сприйняття навколишнього світу. Далі йдуть дії людини, що направлені на реалізацію якогось завдання. Третім фактором є внутрішні мисленнєві операції з уже існуючими концептами, які допомагають систематизувати нові. Наступним чинником є мовна комунікація «концепт можна пояснити людині в мовній формі, наприклад, у процесі навчання» П'ятим фактором, останнім, йде самостійне здобуття комплексу знань про реальну дійсність. Також науковець додає до визначення концепту наступне: «... концепт – це ментальна одиниця, елемент свідомості, який відіграє роль посередника між культурою й мовою. Саме у свідомість надходить культурна інформація, де вона фільтрується, переробляється, систематизується та формується у вигляді концепту, відповідає за вибір мовних засобів, що

передають інформацію в конкретній комунікативній ситуації для реалізації певної комунікативної мети» [45, с. 215-217].

У словнику сучасної лінгвістики А. П. Загнітка наведено кілька визначень поняття «концепт» та подано, як він розуміється у різних галузях мовних досліджень. Основним визначенням є: «...оперативна одиниця мислення і / або людської психіки, квант структурування знання, що відображає знання і досвід людини; оперативна змістовна одиниця пам'яті й поняттєвої системи, що об'єднує смисли, якими оперує людина в процесах мислення». У лінгвістиці тексту концепт є сформульованою ідеєю твору, а у лінгвокультурології дослідник його визначає як «комплекс культурно зумовлених уявлень про предмет, що співвідноситься з поняттям, ментальний прообраз, ідея поняття, саме поняття». Говорячи про дослідження у галузі когнітивної лінгвістики А. П. Загнітко зазначає, що концепт це «одиниця ментальних або психічних ресурсів свідомості й тієї інформаційної структури, яка відображає знання й досвід людини» [20 с. 98]. Даючи визначення терміна у межах комунікативної лінгвістики та психолінгвістики, науковець пише наступне: «... - це оперативна змістова одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи і мови мозку (*linqua mentalis*), усієї картини світу, відображеної в мозку людини; відомості проте, що індивід знає, припускає, думає, уявляє про об'єкти світу» [20 с. 98].

О. Селіванова дає цьому поняттю наступне тлумачення: «КОНЦЕПТ (від лат. *conceptus* - поняття) — інформаційна структура свідомості, різносубстратна, певним чином організована одиниця пам'яті, яка містить сукупність знань про об'єкт пізнання, вербальних і невербальних, набутих шляхом взаємодії п'яти психічних функцій свідомості й позасвідомого» [55, с. 256].

Н. В. Плотнікова досліджуючи концептосфери та концепти зазначає, що бачення концепту в сучасній лінгвістиці є досить варіативним. Вона виділяє кілька міждисциплінарних взаємодій лінгвістики з іншими галузями

наукових досліджень, а саме з: психологією, філософією, культурною антропологією. Науковиця вважає, що саме зв'язок з цими дисциплінами забезпечує те, що «концепт розглядається в різних векторах, у межах яких виділяють численні дефініції разом із цілими комплексами специфічних конкретизаторів» [44, с. 93].

Американська дослідниця у сфері когнітивних досліджень Дж. Мандлер у своїй праці «Основи розуму. Походження концептуального мислення» пропонує розглядати концепт, як декларативне знання про типи об'єктів і події, яке потенційно доступне для свідомого мислення [78, с. 4].

Т. П. Вільчанська вказує на те, що вживання поняття «концепт» не є чимось новим. Ми можемо прослідкувати його вживання з середньовічної філософії у працях П. Абеляра, Т. Гоббса та У. Оккама. У них концепт «позначав створену розумом універсалью, яка узагальнює ознаки речей, містить важливу й актуальну інформацію». Говорячи про лінгвістичне сприйняття концепту, науковиця зазначає, що воно, безсумнівно виникає через вплив філософії, логіки, культурології та інших наук. Саме це пояснює розмаїття поглядів та особливості цього поняття. Дослідниця вважає, що інтенсивне використання концепту у межах когнітивної лінгвістики пояснюється відсутністю необхідного поняття в існуючій науковій термінології, яка б дала змогу охопити «не тільки власне поняття, але й асоціативно-образних, емотивних та оцінних значень, притаманних певним лінгвальним величинам» [9, с.26-27].

Науковці К. Браун та Дж. Міллер у кембриджському лінгвістичному словнику подають таке пояснення терміна «концепт»: «... це ментальна репрезентація, сконструйована з інформації про навколишній світ, отриманої та обробленої людиною». Вважається, що люди вроджено схильні сприймати інформацію, що надходить від органів чуття, у вигляді дискретних об'єктів з певними властивостями. Центральним постулатом таких теорій, як когнітивна

лінгвістика, є те, що мова безпосередньо пов'язана з концептами, а через них – із зовнішнім світом [74, с.95].

В. П. Пліс зазначає, що існує багато підходів до визначення терміна «концепт» в сучасному мовознавстві, залежно від галузі, в якій він розглядається «психолінгвістичний, лінгвокультурологічний, логіко-ейдетичний, семантико-когнітивний, когнітивно-поетичний, когнітивно-дискурсивний, філософсько-семіологічний» [43, с. 117]. Дослідники в кожній із цих сфер додають своє розуміння до цього поняття, але всі вони сходяться у тому, що «концепт є основною одиницею структурованого знання у свідомості людини; оскільки концепт набуває мовної об'єктивації, його зміст і структуру можна встановити на підставі аналізу засобів його вербалізації; такий аналіз не є вичерпним, бо концепт може мати й невербалізований зміст; не всі концепти (як і не весь концепт) об'єктивуються мовними засобами» [43, с. 117]. Підсумовуючи вище зазначені характеристики дослідниця робить висновок, що ми можемо поділити концепти на такі категорії: абстрактність змісту (конкретні/абстрактні); природа концепту – «розумова картинка, схема, гіперонім, фрейм, інсайт, сценарій і калейдоскоп»; смислове наповнення (пропорційні, граничні та рудиментарні); спосіб вираженості у мові (номіновані та неноміновані); рівень відтворення народного світогляду (національні та універсальні). Науковиця також зазначає, що усі ці підходи є комплементарними, оскільки вони виявляють ключові ознаки концептів, їх «понятійний, ціннісний та образний складники, динамічність, дискурсивну обумовленість, варіативність і тематичну закріпленість» [43, с. 117-118].

Також варто згадати роботу О. М. Шевченко, де вона дуже детально та повноцінно розглядає концепт та способи його класифікації. Вона визначає п'ять ключових підходів у вивченні терміна концепт, що наявні в сучасній когнітивній лінгвістиці та лінгвоконцептології:

1) лінгвокогнітивний підхід розглядає концепт як складову ментальних ресурсів свідомості, визначаючи концепт як багатовимірне смислове утворення, що поєднує ціннісний, образний і поняттєвий виміри;

2) лінгвокультурологічний підхід трактує це поняття як основний елемент культури, «концентрат». Це семантичне утворення з виразною етнічною специфікою, що становить культурно марковану систему уявлень певної спільноти;

3) логічний підхід досліджує концепти за допомогою логічних методів абстрагуючись від їхньої мовної форми;

4) семантико-когнітивний підхід, навпаки, спирається на лексичну та граматичну семантику, як ключ до усвідомлення змісту концептів «модельовання від семантики мови до концептосфери»;

5) філософсько-семіотичний підхід фокусується на когнітивних елементах знакової природи концепту.

Система класифікації концептів є доволі розгалуженою та базується на різних критеріях. Дослідниця виокремила 13 класифікацій концептів:

- 1) за гносеологією (способом пізнання);
- 2) за способом вираження;
- 3) за ознакою унікальності-універсальності;
- 4) за відношенням концепту до суб'єкта концептуалізації;
- 5) за походженням;
- 6) за часом існування;
- 8) за способом репрезентації у мові;
- 9) за об'єктом і змістом концепту;
- 10) за рівнем абстракції імен концептів;
- 11) за критерієм досвіду;
- 12) за рівнем когнітивного осягнення;
- 13) за характером понятійного та емоційного змісту [67, с. 129].

Не можливо оминати увагою дослідження Т. Ястремської, в якому вона, проаналізувавши роботи науковців, що також вивчали концепт, виокремлює 4 групи дефініцій концептів, а саме: «концепт – явище лінгвокогнітивне», «концепт – явище лінгвокультурне», «концепт – явище лінгвістичне (лінгвофілософське)» та «концепт – явище психолінгвістичне». Щодо типології концептів, вона зазначає, що науковці акцентують увагу на «полікласифікованості» концептів, що, залежно від мети та завдань дослідницької роботи, дозволяє класифікувати їх за доволі широким спектром критеріїв: «тематика, значущість у концептуальній системі (універсальність), структурна організація, ієрархія; форма актуалізації (мовне вираження) та сфера функціонування (носій) тощо». У сучасній лінгвістиці закріпився підхід до вивчення мовних явищ у контексті цілісної системи, оскільки сама навколишня дійсність базується на складних взаємозв'язках між предметами, явищами та ознаками буття. З огляду на це, концепти мають досліджуватися в межах системи. Чисельність та ідеографічне розмаїття концептів дають вагомий підстави для формування «загальної концептуальної парадигматики», адже саме їх системність та впорядкованість є ключовими умовами для концептів, їх «адекватного, мотивованого використання у лінгвістичних дослідженнях» [71, с. 399-402]. Ястремська Т. вважає, що концепт є одним з елементів системи і наводить наступну схему 1:

Концепт як елемент системи

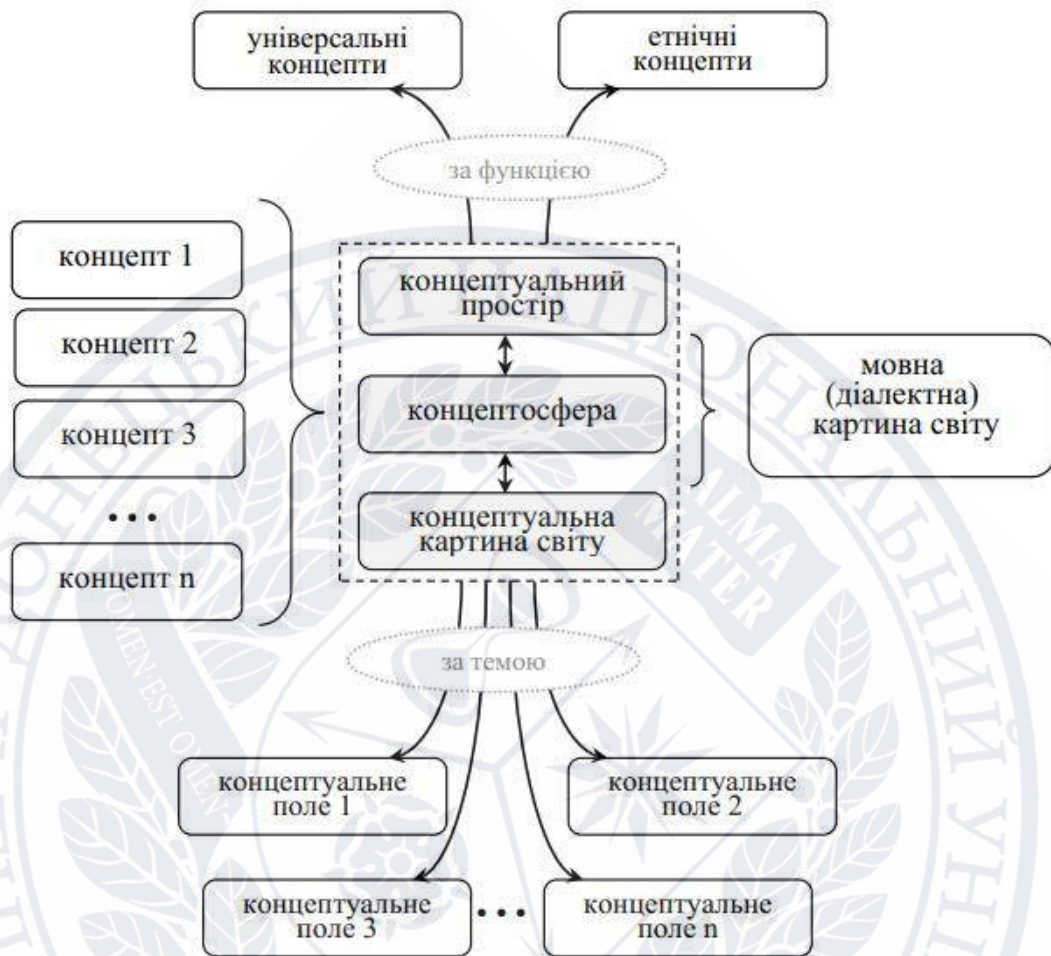

Схема 1

Проаналізувавши роботи та переосмисливши концепт, дослідниця формує розгорнуте визначення цього поняття:

«концепт – це:

- багатовимірне, цілісне, узагальнене поняття; одиниця мисленнєвої діяльності людини, ментальне утворення, яке відображає дійсність у свідомості людини, соціуму;

- зберігає та нагромаджує інформацію, сформовану на підставі аналітичної діяльності мислення, знань та досвіду людини про навколишній світ, постійно «оновлює» її та модифікує відповідно до потреб сучасності;

- відтворює у свідомості різні фрагменти та аспекти життя людини – особливості духовної й матеріальної культури, світобачення та світоформування людини / групи людей / етносу / нації, які передає за допомогою мовних одиниць, що формують номінативний простір» [71, с. 405].

Вербальна форма вираження концепту утворює його «номінативний простір», який об'єднує цілісну систему номінацій. До цього простору передусім входять лексичні, синтаксичні та фразеологічні одиниці – тобто конкретні мовні знаки, що слугують головними інструментами для експлікації та розкриття змісту самого концепту [71, с. 405]. Це науковиця ілюструє у детальній Схемі 2:

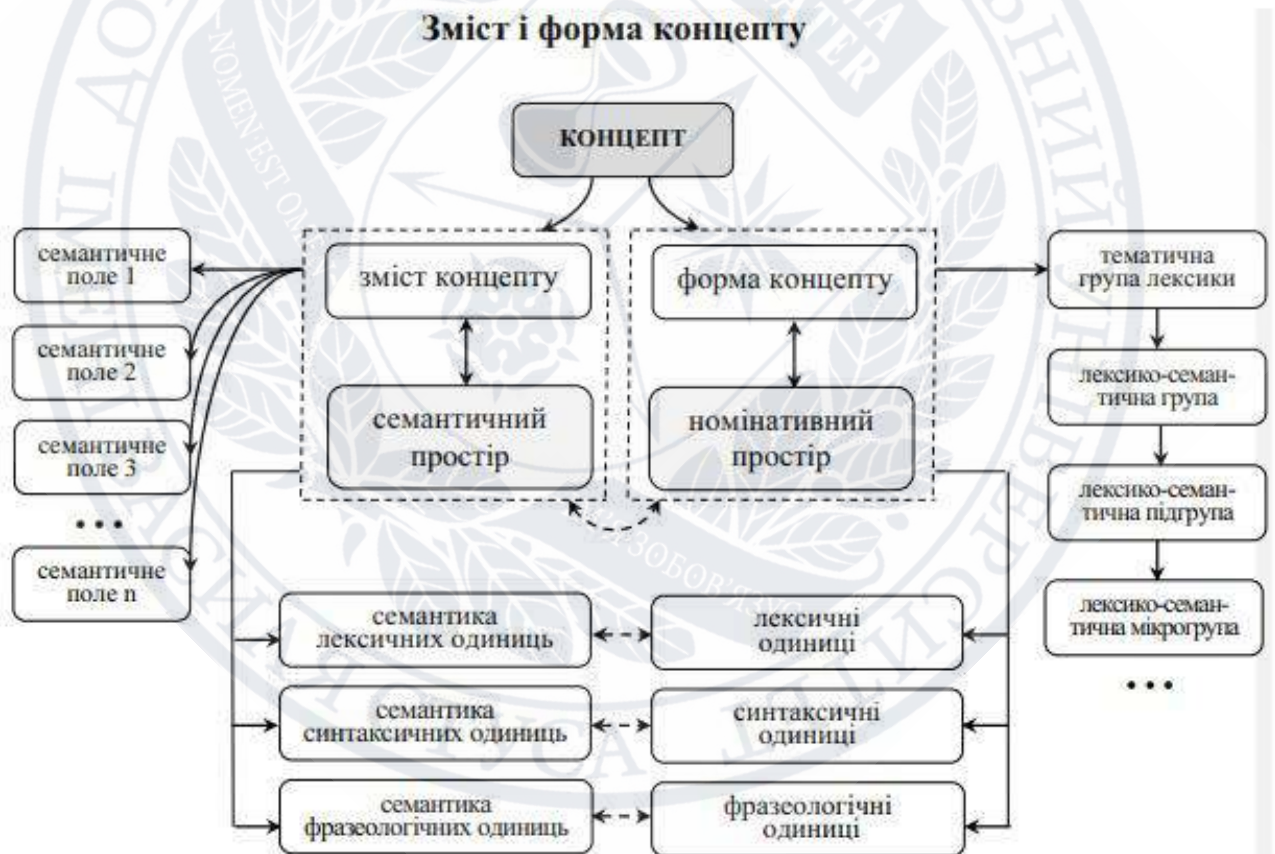

Схема 2

1.1.4. Історія дослідження концепту УКРАЇНА

З активним розвитком лінгвокогнітивних досліджень, чимало українських науковців зацікавились також тим, якою в уявленні людей постає Україна: що собою являє цей концепт та як він виражається. Дослідженнями образу України та його вербалізації на основі різних джерел та в іншомовних середовищах в займались Е. В. Боєва [4], І. Брага [5], Л. Є. Василик [6], Х. І. Вербицька [7], Н. Г. Гуменюк [13], Т. Б. Мудраченко [41], О. П. Прищепа [50], І. В. Хоменська [63] та інші.

Дисертаційна праця Мудраченко Т. Б. «Актуалізація концепту *УКРАЇНА* в сучасному англomовному газетному дискурсі» особливо привернула увагу через те, що дослідниця аналізує концепт *УКРАЇНА* в англomовному газетному дискурсі, що корелює з темою пропонованого дослідження, оскільки матеріалом для роботи є статті з британських та іспанських онлайн газет. Її дослідження базується на 4000 дискурсивних контекстах, взятих з п'яти британських та американських газет (The Guardian, The Independent, The Telegraph, The Times та The New York Times). Структура концепту моделюється за допомогою фреймової моделі. У дисертаційній роботі презентовано результати когнітивно-дискурсивного аналізу, що відстежує мікродіахронічну динаміку змін у поняттєво-ціннісному наповненні концепту *УКРАЇНА*. Дослідження базується на матеріалі сучасного англomовного газетного дискурсу, розділеного на два часові проміжки, що відповідають знаковим історичним подіям: Помаранчева революція (листопад 2004 р. – лютий 2010 р.) та період Президентських виборів 2010 року (лютий 2010 р. – жовтень 2012 р.). У ході її роботи було виокремлено референти концепту, які співвідносяться з подіями та пропозиційними актантами (відношеннями актантів). Дослідження встановлює кореляцію динаміки змісту через аналіз буквальних та метафоричних контекстів. Було встановлено, що у другий період актанту Україні починають приписувати несумісні ознаки, причому позитивні риси попереднього етапу втрачаються, тоді як негативні

залишаються стабільними. За підсумками аналізу було побудовано фреймову модель концепту УКРАЇНА [41, с. 19].

Також варто згадати дисертаційну роботу Хоменської І. В. «Вербалізація концепту УКРАЇНА в українському художньому дискурсі», в якій науковиця детально розглядає концепт та близькі йому поняття, а також аналізує фольклорні доробки та поетичні тексти представників Празької школи. У цій роботі дослідниця доводить, що: «Концепт як базовий компонент української мовної картини світу є багатоплановим ментальним утворенням, що є результатом пізнавальної діяльності індивіда й суспільства і водночас носієм інформації про відображену в ньому дійсність, її інтерпретацію, зафіксовану в суспільній свідомості та репрезентовану в мові» [63, с. 13]. Як зазначає науковиця, у дисертаційній роботі було вперше в сучасному українському мовознавстві реалізовано комплексний структурно-когнітивний аналіз концепту УКРАЇНА. Базою для вичерпного концептуально-семантичного розуміння концепту стала глибока порівняльно-історична інтерпретація різноманітних дискурсів – від енциклопедичного, фольклорного до художнього, зокрема поетичного. Це дозволило науковиці ідентифікувати архетипні, прототипні, стереотипні, символічні, асоціативні значення, а також встановити парадигматичні, епідигматичні, синтагматичні зв'язки в системі концепту. Дослідженням доведено, що концепт УКРАЇНА являє собою «багатоаспектну, поліфункційну, ієрархічну структуру». Науковиця підтвердила тісний взаємозв'язок лексичних номінацій із позамовною реальністю та її відображенням у ментальності українського народу. Також у цьому дослідженні було обґрунтовано динамічну природу та складну організацію концепту, яка будується за польовим принципом і включає «понятійний, образно-асоціативноперцептивний та ціннісний (валоративний) складники». У роботі було проведено «концептуальний аналіз словниково-енциклопедичного, фольклорного та поетичного дискурсів, у яких

об'єктивовано семантико-когнітивні компоненти концепту «Україна»» [63, с. 18].

У статті Гуменюк Н. Г. та Шабас О. А. «Вербалізація концепту «Україна» в англомовних ЗМІ періоду 2015-18 р.р.» досліджується, які способи реалізацій концепту «Україна» з точки зору теорії поля були знайдені в англомовних ЗМІ зазначених років. Дослідники зазначають, що у роботі концепт "Україна" розглядається як польова структура, що має домінанту та периферію, а способи його вербалізації в англомовних медіа пропонується вивчати як лексико-граматичне поле "Ukraine". У дослідженні було ідентифіковано мовні одиниці, що формують домінантну частину лексико-граматичного поля "Ukraine", а також проаналізовано складники його периферії. Дослідники також встановили, що сам концепт є оцінно-нейтральним. Вони довели, що включення до його структури емоційно забарвленої лексики здатне змінити цю нейтральність, надаючи йому позитивної чи негативної конотації. «Встановлено, що використання оцінної лексики у просторі лексико-граматичного поля "Ukraine" дозволяє англомовним ЗМІ створювати негативні / позитивні образи України, маніпулюючи свідомістю мешканців Об'єднаного Королівства» [14, с. 114].

Також варто згадати про статтю Гуменюк Н. Г. «Актуалізація оцінного складника концепту UKRAINE в сучасній англійській мові (на матеріалі англомовної преси)», що продовжує та доповнює результати зазначеного вище дослідження. У межах попереднього дослідження було здійснено інтеграцію польового підходу з методом структурно-семантичного аналізу. У висновках дослідниця зазначає, що сам концепт Ukraine є оцінно-нейтральним. Незважаючи на це, ця нейтральність може змінюватись за допомогою оцінної лексики, що використовується в контексті: «аксіологічна нейтральність здатна змінюватися в мові під впливом оцінної лексики за рахунок контексту. Також встановлено, що в разі протиставлення іншим концептам і використання

негативної/позитивної лексики оцінно-нейтральний концепт Ukraine здатний набувати протилежного значення, ніж те, яке має його опонент» [14, с. 38].

Вербицька Х. І. у своїй роботі «Ключові чинники фрейму концепту «Україна»» розглядає «поняття соціально-комунікативного концепту, фреймового аналізу висвітлення іншомовним сегментом Інтернету основних груп питань, тематичних рубрик, пов'язаних з концептом «Україна»» [7, с. 59]. Дослідниця у своїй роботі виділяє макроконцепт – Україна, що складається з концептів «країна» та «держава». На її думку зазначені два концепти утворюють повну концептосферу макроконцепту «Україна». На рис. 1 науковиця представляє найбільш поширені асоціації в свідомості українців, що пов'язані з концептом «Україна».

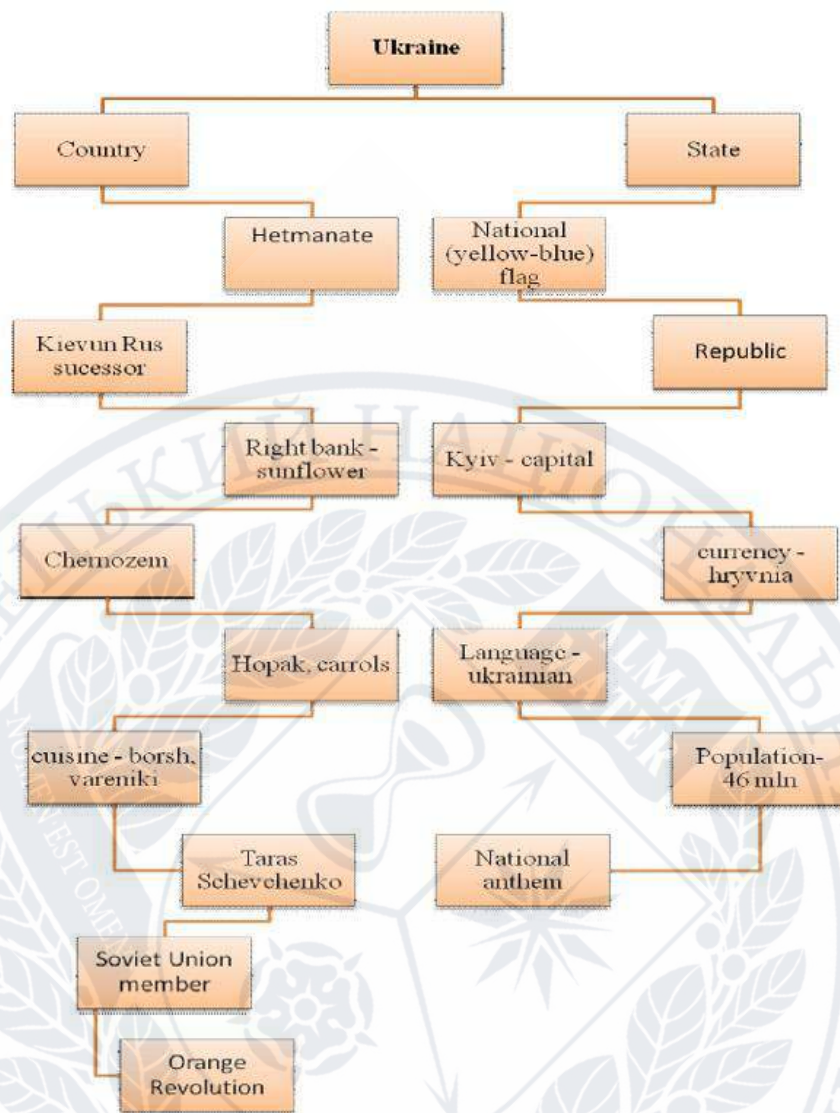

Рис. 1. Складники концепту «Україна»

У висновках вона наводить наступне: «Фреймами «концепту» Україна є:

- ситуації в країні загалом, зокрема, у сферах економіки та політики;
- реформи в Україні; – боротьба з корупцією;
- відносини з Росією, США, впливовими країнами Західної Європи;
- відносини України з міжнародними фінансовими установами;
- ситуації в українській енергетиці (зокрема в атомній);
- досягнення українських спортсменів» [7, с. 62].

Цікавим також є дослідження Прищепи О. П. та Свисюк О. В. «Зміни концепту Україна у мовомисленні першокурсників (за результатами

асоціативного експерименту 2015, 2018, 2021 та 2022 років», в якому вони поставили собі за завдання «встановити, чи в умовах нинішнього часопростору традиційні смисли, пов'язувані мовцями із концептом Україна, доповнюватимуться новими, відображенням яких є асоціації на слово-стимул Україна» [50, с. 307]. Дослідницям вдалось залучити 800 реципієнтів та на основі результатів виділити близькоядерну та периферійну зони. «Зіставлення даних дослідження за 2015, 2018, 2021 та 2022 роки виявило суттєву динаміку трансформацій у будові асоціативних полів. Зокрема, лексеми «батьківщина» та «держава», що раніше займали домінантні позиції, змістилися до приядерної зони, тоді як поняття «рідна країна», «дім», «родина», «рідні» та «незалежність» (або «воля»), які в попередні періоди перебували навколо ядра, у 2022 році сформували основу асоціативного ядра. Водночас спостерігається повернення понять «сила» і «війна» із периферії асоціативного поля, де вони фіксувалися у 2018 та 2021 роках до приядерної зони, що перегукується з тенденціями 2015 року. Ця зона також поповнилася новими асоціаціями, такими як «незламна», «непокірна», «сила духу», «дух», «відвага», а частотність згадування національних символів (мова, гімн, герб, нація) 2022 року суттєво зросла. Натомість лексеми гордість, слава, велич втратили свої позиції в близькоядерній зоні й перемістилися на периферію поля. Підсумовуючи результати свого дослідження, у висновках вони відмічають наступне: «Як засвідчив порівняльний аналіз результатів дослідження різних років, суспільні процеси можуть змінювати асоціативне ядро лексеми та смислове наповнення асоціативного поля в цілому. В часи національної небезпеки мовомисленню властиво змінюватися в бік збагачення ціннісними смислами (незламність, відвага, непокірна, сила духу, свобода, воля, велич, гордість любов тощо). Понятійними маркерами війни в семіосфері концепту Україна стали батьківщина, держава, прапор, війна, герб, тризуб, воїн, гімн, мова, козаки, народ. Образно-асоціативноперцептивні маркери – дім, мати, сила, рідний, родина, рідна земля, борщ, вишиванка» [50, с. 309-310].

У статті «Актуалізація концепту Україна у поетичному дискурсі Т. Г. Шевченка» Боева Е. В. досліджує лінгвокультурологічний концепт УКРАЇНА та зазначає, що мовна картина світу відображає відомості про ментальність та культурну самобутність етносу. Дослідники акцентують увагу на тому, що в літературних творах заковано культурний потенціал і духовний код нації. Завдяки цьому тексти виступають рушійною силою культурної динаміки. Не викликає сумнівів, що художня література оперує вербальними знаками-кодами – концептами, які формують національну мовну картину світу. Науковиця зазначає, що «Концепт – невичерпний змістовий чинник культури, інформаційна структура, одиниця ментальних і психологічних ресурсів нашої свідомості, ментального лексикону. І саме знакові постаті красного письменства допомагають сформувати у мові ту концептосферу, яка б репрезентувала етнос у світовій спільноті» [4, с. 45- 47]. Дослідниця вказує, що на основі творчого доробку Шевченка концепт Україна формується через використання власної назви «Україна», художніх означень та «епітети з власне просторовою семантикою (далекий, дальній, широкий)» [4, с. 45- 47].

1.2. Методологія зіставного вивчення концепту

Вивчення вербалізації концепту *Ukraine* є динамічною та цікавою частиною мовознавчих досліджень, що пропонує розуміння того, як концепти на кшталт *Ukraine*, формуються у світових медіа. Ретельний аналіз такої теми вимагає чітко розробленої методології, яка є основою будь-якого наукового дослідження.

Заньковська Г. Д. зауважує, що у процесі вивчення концепту першочерговим завданням є ідентифікація лінгвістичних засобів його вираження, що доповнюється оглядом методологічної бази. Дослідниця виокремлює такі методи як: метод суцільної вибірки, дефініційний та компонентний аналіз (спрямований на характеристику семантичної структури), концептуальний аналіз, етимологічний аналіз, контекстуальний

аналіз, структурно-семантичний аналіз та компаративний аналіз. Важливим є також етимологічний розбір, який дозволяє відтворити внутрішню форму слова, що називає концепт. Окрім того, методологія дослідження передбачає формування синонімічних рядів, використання прийомів фреймового моделювання та залучення інструментарії, розробленого в межах теорії когнітивної метафори. Науковиця вважає, що головним методом аналізу мови та когнітивної лінгвістики є концептуальний аналіз, оскільки він націлений на «виявлення змісту концептів, формалізацію того, що притаманне інтуїції та наявне в колективному несвідомому й виражається мовленням. У практиці проведення концептуального аналізу найчастіше використовується поєднання аналізу на основі словникових дефініцій і аналізу контекстів» [22, с. 103].

Мільо А. В. розглядає методики дослідження концепту, що сформувалися в українській лінгвістиці. Авторка наводить такі:

- 1) метод семантико-аксіологічного поля Т. Вільчинської [8];
- 2) метод логіко-семіотичної рамки, запропонований Н. Слухай [39];
- 3) методика О. Селіванової, яка передбачає рух у напрямі «від думки до слова» на відміну від семантичного, що здійснюється в напрямі «від слова до думки» [56];
- 4) моделювання «фразеологічної» частини концепту представлено в методиці О. Левченко [33];
- 5) конвергенцію структурного та концептуального аналізів обґрунтовано в методиці Т. Космеди [30];
- 6) методика дослідження наративного концепту С. Жаботинської [18];
- 7) семантико-когнітивна методика А. Мартинюк, спрямована на вивчення концептів як ментальної репрезентації дійсності [34];
- 8) методика І. Колегаєвої [29] конструювання номінативного поля вербалізованого концепту [39].

Підсумовуючи, науковиця зазначає, що у сучасній українській лінгвоконцептології відбувається динамічне становлення методологічної бази для аналізу концептів. При цьому простежується прагнення до певної стандартизації наукових підходів, що, однак, відбувається паралельно з розширенням спектра оригінальних авторських теорій. Зазначені вище методики не лише ілюструють прикладний потенціал роботи з концептами, а й суттєво доповнюють когнітивну науку. Це зумовлено тим, що саме концепт перетворюється на фундаментальну одиницю виміру в когнітивній, семантичній та свідомісній площинах в умовах глобалізаційних змін [39, с. 169].

В когнітивних дослідженнях концепту також з'явився концептуальний аналіз, що на нашу думку вартий згадки. Досліджуючи метод концептуального аналізу (МКА) Слободян М. розглядає саме поняття МКА та зазначає, що МКА відіграє ключову роль, передусім у галузі когнітивної лінгвістики, оскільки уможливорює реконструкцію структури концепту та визначення його місця у мовній картині світу конкретної лінгвокультурної спільноти. Такий підхід дає змогу проникнути в глибинні пласти мовної свідомості носіїв культури та оптимізувати наукові пошуки у сферах культурології, компаративістики, теорії міжкультурної комунікації тощо [59, с. 106]. Проаналізувавши вже наявні методики у працях лінгвістів дослідниця пише, що загалом МКА розглядається як комплекс методів і прийомів, орієнтованих на вивчення концептів як базових когнітивних елементів мовної картини світу. Цей процес передбачає моделювання їхньої будови «часто у вигляді схеми, яка репрезентує ядро та периферію досліджуваного концепту», розмежування інформаційно-поняттєвого та інтерпретаційного полів, що формуються на основі концептуальних ознак, а також виявлення кореляцій із суміжними концептами [59, с. 113].

Вище було описано різні підходи до дослідження концепту загалом. Оскільки в пропонованій роботі концепт досліджується в англійській та іспанській мовах, тому доцільно розглянути також і зіставний аспект розвідок.

Як зазначає Алексенко С. Ф.: «Зіставний метод (або контрастивний, типологічний) є сукупністю прийомів дослідження й опису мови через її системне порівняння з іншою мовою з метою виявлення її специфіки. Цей метод застосовується до вивчення будь-яких мов – споріднених і неспоріднених» [1]. За аналогією до описового методу, даний підхід орієнтований на дослідження мови в її актуальному стані. Його ключовим предметом виступає аналіз мовної структури через призму наявних подібностей та розбіжностей. Зіставний метод насамперед фокусується на виявленні відмінних рис між мовами, що аналізуються, будучи своєрідною повною протилежністю порівняльно-історичного. Якщо останній має на меті пошук відповідностей, то зіставний метод спрямований на пошук відмінностей. Завдяки цьому методу встановлюються контрастні відношення на всіх рівнях мовної ієрархії: діяфонія (розходження у фонологічній системі), діаморфія (граматичні відмінності), діасемія (розбіжності в семантиці), діалексія (лексичні невідповідності). «Вважається, що зіставний метод більш ефективний у вивченні споріднених і, особливо, близькоспоріднених мов, оскільки їх контрастні ознаки чітко виявляються на тлі подібних ознак» [1].

У сфері лінгвістики, де на перший план часто виходять абстрактні поняття та культурні репрезентації, поєднання загальнонаукових і спеціальних лінгвістичних методів виявляється незамінним. Ці два методологічні підходи працюють у тандемі для задоволення теоретичних та практичних потреб наукової роботи, забезпечуючи одночасно строгий і детальний підхід. Загальнонаукові методи забезпечують логічну організацію та систематичний хід дослідження, тоді як спеціальні лінгвістичні методи надають інструментарій, необхідний для глибокого аналізу мовних явищ.

1. Аналіз і синтез

Аналіз – це метод наукового пізнання, який дозволяє поділяти об’єкт роботи на складові елементи й частини для детального вивчення його окремих ознак, властивостей. Він дає змогу виявити головне, суттєве у досліджуваних

явищах. У цій праці аналіз використовується для вивчення мовних елементів, що складають вербалізацію концепту UKRAINE, насамперед таких, як вибір слів, структура речень та риторичні прийоми. Синтез, з іншого боку, є методом, котрий передбачає з'єднання окремих елементів, властивостей для виявлення загальних закономірностей досліджуваного об'єкта та його вивчення як єдиного цілого. Результатом синтезу є нове утворення, властивості якого обумовлюються взаємозалежністю елементів. Він виявляє загальне й суттєве, що пов'язує частини в єдине ціле [15]. Наприклад, аналіз окремих статей виявляє окремі лексичні стратегії, тоді як синтез демонструє, як ці стратегії разом будують наратив про Україну.

2. Індукція та дедукція

Індукція та дедукція – комплекс взаємопов'язаних методів дослідження, що характеризують протилежні направленості процесів пізнання від часткового до загального (індукція) та від загального до часткового (дедукція). У процесі дослідження ці методи доповнюють один одного. Індуктивне дослідження передбачає використання загальних теорій, законів, принципів, тобто, охоплює момент дедукції, а дедукція, відповідно, неможлива без загальних положень, отриманих шляхом індукції, тобто наприклад, при індукції на підставі знання про частину роблять висновок про об'єкт загалом. При дедукції, отримується нове, виведене знання, що певний предмет має ознаки, які властиві усьому класу [15].

3. Порівняльний метод

Порівняння – це процес встановлення подібності або відмінності предметів, виокремлення загального, властивого кільком об'єктам. За допомогою цього методу виявляються кількісні та якісні характеристики досліджуваного об'єкта, класифікується, упорядковується та оцінюється зміст явищ і процесів [15]. Він є важливим для виявлення подібностей та відмінностей між англomовними та іспаномовними медіа-репрезентаціями. Наприклад, порівняння фреймінгу України в *The Times* та *El País* показує, як

мовні та культурні чинники впливають на медійні наративи. Порівняльний аналіз висвітлює міжмовні тенденції, передусім такі, як використання метафори в політичному дискурсі, а також дає змогу виявити унікальні особливості, пов'язані з конкретними мовними та культурними контекстами.

4. Семантичний аналіз

Для встановлення когнітивних властивостей концепту використовуються словникові дефініції та контексти. Когнітивні властивості формують концепт і можуть бути вивчені за допомогою семантичного аналізу лексичних одиниць, які вербалізують концепт, та інтерпретації асоціацій, що відображають стереотипні знання, переконання, припущення, оцінки, очікування, які пов'язані з явищем, що репрезентує концепт [34]. У дослідженні семантичний аналіз використовується для визначення ключових термінів, пов'язаних із концептом UKRAINE в медіа, таких, як *незалежність* або *суверенітет*. Вивчаючи ці терміни, дослідження виявляє основні меседжі та емоційні тональності. Наприклад, часте використання терміна *стійкість* в англійських ЗМІ свідчить про позитивне фреймування, тоді як такі терміни, як *криза*, можуть указувати на більш нейтральне або негативне зображення.

5. Метод аналізу словникових дефініцій

Відповідно до методу аналізу словникових дефініцій із тлумачного словника виписуються слова, що використовуються в словниковій дефініції для тлумачення слова, яке належить до групи, що цікавить дослідника [2]. Цей метод залучаємо в магістерську роботу для осмислення словникових дефініцій, щоб зрозуміти значення термінів, пов'язаних з Україною. Наприклад, порівняння визначень таких термінів, як *суверенітет* або *криза* в англійських та іспанських словниках дає змогу зрозуміти культурне та ідеологічне підґрунтя цих слів.

1.3. Специфіка дослідження медіадискурсу у сучасній лінгвістиці

Оскільки матеріалом для пропонованого дослідження слугують статті провідних онлайн газет, доцільним вбачається також і окреслення поняття медіадискурсу.

Перш за все необхідно встановити, що розуміють під дискурсом лінгвісти. Ситник І. В. досліджуючи дискурс в сучасній лінгвістиці пропонує наступне тлумачення: «дискурс – це сукупність створених з певною метою багатьох усних або письмових зв'язних текстів у певній комунікативній ситуації, які поєднані спільною темою, яким притаманні особлива граматика та лексика, особливі правила слововживання і синтаксису, особлива семантика, які взаємодіють між собою у сукупності з екстралінгвістичними та прагматичними, соціокультурними та іншими факторами» [58, с. 125].

Седакова М. В. у своєму дисертаційному дослідженні, детально розглядаючи дискурс зауважує, що специфіка дискурсу визначається соціумом, конкретними умовами та соціальними ролями учасників комунікації. Саме через дискурс реалізуються психологічні та суспільні зв'язки, до яких належать формування персональної ідентичності, поведінкових стереотипів та інших аспектів. Науковці акцентують увагу на тому, що мовний інструментарій дозволяє дослідити як саму особистість так і її середовище. Дискурс акумулює в собі повний спектр соціальних взаємодій, що формуються та структуруються завдяки динамічній взаємодії категорій різних рівнів: від понятійних і семантичних до прагматичних і граматичних. Комплекс взаємозалежних соціальних факторів утворює так звані дискурсивні практики. Вони забезпечують передумови для генерації конкретних висловлювань, відтворюють взаємини між різними соціальними прошарками, культурними чи етнічними групами, а також репрезентують об'єктивну реальність та суб'єктивні позиції індивідів [54, с. 23]. У своїй роботі вона розглядала дискурс як «складне динамічне явище, тип комунікативної діяльності, співвідносний з певною ментальною сферою, що має різні форми

вияву (усну, писемну), встановлює та підтримує інформаційний обмін та емоційний контакт залежно від індивідуальних соціальних особливостей комунікантів та комунікативної ситуації» [54, с. 27].

Кириченко Т. С. підтримує визначення терміна «дискурс» як «певного соціолінгвістичного утворення, яке продукується завдяки адресату та адресанту у конкретних комунікативних, прагматичних і соціальних умовах, ситуаціях» [28, с. 196].

Досліджуючи погляди різних науковців на визначення дискурсу, Прима В. В. робить висновок, що «дискурс – це абстрактний інваріантний опис структурно-семантичних ознак, що реалізуються в конкретних текстах». На підставі цього можна констатувати, що хоча проблематика дискурсу перебуває в центрі уваги лінгвістів вже тривалий час, науковій спільноті поки що не вдалося виробити уніфікованого підходу до його розуміння та сформулювати загальноприйняту дефініцію. Складність та багатогранність цього явища зумовлює варіативність його трактування. Дослідники розглядають дискурс з різних точок зору: як комунікативний процес чи подію, як систему або ж як текст [48, с. 102].

Сизонов Д. Ю. зазначає, що «Медіадискурс (або дискурс масової інформації) є найбільш актуальним в сучасному медіапросторі, адже відображає не тільки комунікативно-інформаційні, а й політичні, економічні, культурні настрої та тенденції сучасного соціуму. Отже, медіадискурс – це глобальна універсальна категорія сучасного комунікативно-інформаційного дискурсу, яка виступає певним тлом, в якому відбиваються актуальні настрої суспільства в різних сферах діяльності – політиці, економіці, культурі тощо, а також динамічні інноваційні процеси, як-от, лексичні новотвори, семантичні неологізми, "реанімовані" архаїзми, перифрази, крилаті вислови, запозичення з інших мов» [57].

Медіадискурс перебуває в центрі уваги науковців, які проводять дослідження в низці дисциплін, суміжних із мовознавством, зокрема

соціолінгвістиці, психолінгвістиці, лінгвопрагматиці, дискурсології та теорії тексту, що зумовлено передусім феноменальною природою масової комунікації. У соціологічному плані увага дослідників фокусується на розкритті ідеологічного підґрунтя, виявленні соціальних функцій та суспільної значущості масово-комунікаційних процесів. Психологічний вектор вивчення ЗМІ охоплює проблематику опосередкованої комунікації, специфіку сприйняття інформації аудиторією, а також механізми впливу на свідомість, включно з маніпулятивними технологіями. Лінгвопрагматика, своєю чергою, акцентує увагу на глобальній функціональній спрямованості медіадискурсу. У межах теорії комунікації дискурс інтерпретується як динамічна категорія, що постійно еволюціонує. Ключове місце у вивченні цього явища посідає когнітивний підхід, який підкреслює здатність медіа не просто ретранслювати реальність, а й інтерпретувати події, здійснювати їх аналіз та моделювати свідомість реципієнтів.

Таким чином, медійним дискурс становить собою специфічну категорію сучасної медіалінгвістики, аналіз якої потребує використання особливого методологічного інструментарію та відповідних дослідницьких методів [57, с.389-390].

Пянковська І. В., говорячи про медіадискурс, зазначає, що він відіграє ключову роль у формуванні концептуальної картини світу як окремої людини, так і суспільства загалом. Це зумовлено тим, що новітні засоби масової комунікації виступають потужним інструментом впливу на мовну та суспільну свідомість, а також визначають політичні й культурні процеси в межах конкретного лінгвокультурного середовища. Враховуючи зазначене, цей тип дискурсу залишається важливим та актуальним об'єктом для лінгвістичних досліджень [51, с. 183].

Шугаєв А. В. розглядаючи медіадискурс зі сторони когнітивно-прагматичної парадигми пише, що термін «медіа-дискурс» тлумачиться як комплексний когнітивно-прагматичний феномен. Його дослідження вимагає

виявлення структур, відповідальних за відображення знань, що є вбудованими в тканину дискурсу або породженими нею. Крім того, такий аналіз передбачає розгляд механізмів, що забезпечують реалізацію його організації, яка зумовлена концептуальними чинникам [69, с. 127].

1.3.1 Медіадискурс: проблема визначення і класифікації

Не викликає сумніву, що медіа – це потужний інструмент формування громадської думки. Через стрімкий розвиток нових каналів передачі та створення інформації з'явилась велика кількість різних параметрів та критеріїв для класифікації цього дискурсу.

Мірошниченко І. Г. у своїй роботі проаналізувала та систематизувала наявні у лінгвістиці типології медійного дискурсу. На сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки існує низка класифікаційних підходів, однак жоден із них поки що не можна вважати абсолютно вичерпним чи всеохопним. Найбільш розповсюджена типологізація медіадискурсу ґрунтується на специфіці носіїв інформації, тобто каналах її трансляції. Відповідно до цього критерію традиційно виокремлюють дискурси:

- дискурс преси (або дискурс друкованих ЗМІ);
- радіодискурс;
- дискурс телебачення;
- Інтернет-дискурс (під цим дискурсом розуміються всі електронні форми мас-медійної комунікації).

Важливо зазначити, що кожному з перелічених різновидів притаманні унікальні стилістичні риси, специфічні структурно-композиційні моделі та способи репрезентації змісту. Ці особливості безпосередньо детерміновані сукупністю факторів, що є характерними для конкретного технічного способу поширення інформації [40, с. 4].

Розглядаючи медіадискурс, Ступак І. та Шаламай А. відмічають певну відмінність в розумінні дискурсу іноземними дослідниками. У зарубіжній

науковій теорії поняття медіадискурсу трактується досить широко. Воно охоплює не лише традиційні засоби масової інформації (телебачення, пресу, рекламну продукцію), а й широкий спектр інтернет-ресурсів, соціальні платформи, а також індустрію розваг, зокрема кінематограф і телевізійні шоу. Дослідники вважають, що основа такої термінологічної розбіжності криється в неоднозначності інтерпретацій та відсутності чіткої демаркації між такими поняттями, як «медіа», «мас-медіа» та «мультимедіа». Додатковим чинником, як зазначають науковці, може виступати відмінне смислове наповнення цих категорій в англійській та українській наукових традиціях. З метою ілюстрації та глибшого розуміння ситуації доцільно звернутися до лексикографічних джерел і здійснити порівняльний аналіз дефініцій зазначених термінів в обох мовах [60, с. 109].

Томчаковська Ю. О. досліджуючи особливості англійського медіадискурсу зазначає, що типологія медійних жанрів об'єднує широкий спектр форм трансляції контенту, які відрізняються залежно від різновидів медіаплатформи, характеру аудиторії, функціонального призначення та способу репрезентації. До жанрової системи входять як традиційні друковані матеріали (статті, репортажі, рецензії), так і аудіовізуальні продукти (телепрограми, ток-шоу), а також новітні інтернет-форми (блоги, дописи в соціальних мережах, подкасти). За критерієм адресата ці жанри прийнято класифікувати на масові та спеціалізовані, а за функціональним навантаженням на інформаційні, розважальні, промоційні та соціально-інтерактивні. З погляду форми вираження розрізняють усні (зокрема подкасти), письмові (наприклад, публікації в пресі) та синтетичні типи, що комбінують вербальні, звукові та візуальні елементи. Відтак, простір медіадискурсу інтегрує різноманітні жанрові моделі: аналітика, новини, рекламні відеоролики та соціальні ініціативи [62, с. 131-132].

Рябокін Н. О., аналізуючи наявні класифікації і типології також виокремлює ту, що була наведена Мірошніченко І. Г. та доповнює її.

Відповідно до типології, весь масив медіатекстів прийнято структурувати у п'ять основних категорій. Першу групу становлять оперативно-новинні матеріали, до яких належать усі різновиди заміток. Друга категорія – оперативно-дослідна – охоплює такі жанри, як репортажі, інтерв'ю та звіти. Третю групу формують дослідницько-новинні тексти, зокрема кореспонденції, рецензії та коментарі (авторські колонки). Четверта група, визначена як дослідна, включає статті, огляди та листи. Нарешті, до п'ятої групи – дослідницько-образної – відносять нариси, есеїстику, памфлети та флейтони.

Водночас систематизація медіадискурсу за Рябокінь Н. О. передбачає не лише виокремлення його видів, а й детальну класифікацію медійних текстів за низкою критеріїв. Зокрема, їх розрізняють за способом виробництва тексту (авторський або колективний), формою створення та відтворення (усна чи письмова), а також за каналом поширення (преса, телебачення, радіомовлення, інтернет-ресурси). Важливим параметрами також виступають функціонально-жанрова специфіка (новинний контент, публіцистика, реклама, коментарі, тощо) та тематична домінанта, що визначає приналежність тексту до конкретної медіа теми [52, с. 37].

Сальтевська М. виділяє газетний дискурс як частину медіадискурсу. Вона зазначає, що під поняттям газетного дискурсу прийнято розглядати мовленнєво-розумову семіотичну діяльність як авторів та і реципієнтів. Ця діяльність безпосередньо визначається ситуативними факторами та інституційним середовищем, властивим як традиційній пресі, так і сучасним інтернет-комунікаціям. Специфіка газетних текстів виявляється через їхні унікальні тематичні та функціонально-стилістичні особливості. Вони базуються на засадах газетно-публіцистичного стилю, який слугує основним механізмом реалізації мовленнєвих інтенцій адресанта в сфері друкованих ЗМІ [53, с. 143].

1.3.2. Газетний дискурс як різновид медіадискурсу: його визначальні ознаки і функції

Існують різноманітні джерела інформації, але газети та їх онлайн видання залишаються одним із найавторитетніших і найдоступніших носіями відомостей про події у власній країні та світі.

Карпенко Ю. В., досліджуючи ознаки, категорії та функції газетного дискурсу, зазначає, що систему категорій газетного дискурсу доцільно структурувати за трьома основними напрямками: когнітивним (охоплює інтенціональність та інформативність), комунікативним (включає ситуативність та адресованість) і метадискурсивним (жанрово-стилістична специфіка, а також комунікативні ролі та дії). Варто зазначити, що в цьому просторі домінує інтенція трансляції глибинних смислів, категорій і концептів, а не простого фактологічного інформування. Визначальною характеристикою газетного дискурсу, що відрізняє його від усного мовлення, є вищий рівень аргументованості, повноти викладу та структурної розгорнутості. Саме ці риси формують потенціал для здійснення впливу на людську свідомість, зокрема й маніпулятивного. Цьому різновиду масово-інформаційної комунікації також притаманна діалогічність, що реалізується через взаємодію учасників спілкування. Окрім того, серед ключових ознак газетного дискурсу слід виділити органічну комбінацію експресивних засобів та стандартизованих мовних норм [26, с. 42].

Вивчаючи газетний дискурс воєнного періоду України, Маслова Ю. стверджує, що характерною рисою газетного дискурсу часів війни є виражене прагнення до експресивності, що реалізується через застосування образно-асоціативних механізмів для стимуляції емоційного відгуку в учасників комунікації. Ключове завдання такого емоційного навантаження полягає в мобілізації когнітивних ресурсів психіки: це дозволяє не лише привернути увагу аудиторії, а й залучити її до спільного переживання емоцій. Така стратегія спрямована на досягнення національної єдності, внутрішньої консолідації

суспільства та поширення патріотичних наративів. На переконання дослідниці, посилення експресивності медіатекстів в умовах воєнного стану є результатом цілеспрямованої селекції лінгвістичних засобів або ж творення новітнього комунікативного інструментарію (з вербальними та невербальними семіотичними ресурсами). Цей процес підпорядкований меті ефективної трансляції інтенцій комуніканта та акцентування увага на суспільно значущих інформаційних фрагментах [37, с. 227-228]

Павлик Н. В. аналізуючи лінгвостильові параметри україномовного газетного дискурсу вважає, що функціонально-стилістична система газетної періодики спирається на розгалужений комплекс мовних інструментів, що охоплюють лексичний, морфологічний та синтаксичний рівні. Науковці у галузі лінгвістики підкреслюють, що ключовими критеріями відбору цих засобів у публіцистиці виступають логічність викладу в поєднанні з емоційною яскравістю. У синтаксичній будові газетного дискурсу спостерігається органічне поєднання стилістично нейтральних компонентів із експресивними елементами. Сучасні наукові розвідки засвідчують, що саме мова преси найбільш повно, об'єктивно та виразно відображає граматичні пріоритети соціуму. Вона зазнавала суттєвих трансформацій під впливом нових соціально-економічних реалій розвитку держави і нараз виступає осередком концентрації мовних інновацій, насамперед у сфері синтаксису [42, с. 96].

Загнітко А. П. щодо сучасного політичного газетного дискурсу зазначає, що у контексті політичного газетного дискурсу визначальну роль відіграє авторська концептуалізація інформації. Процес створення тексту є складним і тривалим шляхом, що бере початок у свідомості автора й спирається на наявний інформаційний багаж, який інтерпретується крізь призму його ідеологічних переконань, світоглядних орієнтирів та сприйняття дійсності [21, с. 191].

Політичний текст у пресі фактично є простором прихованих сенсів, що транслює соціально-прагматичні установки як самого журналіста, так і видавця. Специфіка функцій, які виконує такий текст, наділяє його унікальними

категоріальними рисами. Серед них домінує категорія імпліцитного змісту та логіко-аргументованої доказовості, які безпосередньо визначають його семантико-структурну організацію та прагматичне наповнення [21, с. 191].

Газетний дискурс як тип масово-інформаційного дискурсу займає визначну позицію у системі засобів масової комунікації, є важливим каналом інформування аудиторії, формування суспільної думки, впливу на масову свідомість і, як наслідок, отримує зворотну реакцію адресата [26, с. 42]. Тому аналіз того, як концепт репрезентується в газетному дискурсі, дозволяє простежити, як когнітивні моделі сприйняття закладаються та відтворюються в різних соціокультурних умовах.

Висновки до розділу 1

Метою сучасної лінгвокогнітивної парадигми, що сформувалась на перетині когнітології та мовознавства, є вивчення процесів у свідомості людини крізь призму мови, зокрема через категоризацію та концептуалізацію. Результатом такого вивчення є концепт.

У межах пропонованої роботи концепт в лінгвокогнітивній сфері розглядається як ментальне явище свідомості, що репрезентує певне уявлення про фрагмент світу чи частину такого фрагмента з огляду на його тлумачення Калашниковою М. О.

Аналіз історії вивчення концепту UKRAINE демонструє численну кількість способів та варіантів його дослідження, а також чималу різноманітність дискурсів, в яких він може бути вивченим. Дослідники, що аналізували цей концепт сходяться на думці, що сам по собі він є оцінно-нейтральним, але перестає таким бути, коли поєднується з оцінною лексикою, що використовується в контексті.

Методологія дослідження базується на поєднанні різних методів, основними з яких є концептуальний аналіз та зіставний метод. Перший дозволяє сформувати польову організацію концепту, що включає ядро, ядерну

зону, приадресну зону, ближню та дальню периферії. Зіставний метод дає можливість виявити подібності та відмінності у репрезентації однієї й тієї ж ментальної одиниці в різних мовах – англійській та іспанській.

Реалізація концепту відбувається в медіасфері, яка являє собою складний когнітивно-комунікативний простір. Через обробку та трансляцію інформації, в ньому здійснюється формування соціальної реальності та вплив на колективну свідомість. Сучасний медіадискурс класифікується за різними критеріями та жанровими формами, однією з яких є газетний дискурс.

Газетний дискурс визначається не тільки фактологічним інформуванням, але й передачею глибинних смислів. Для нього характерна діалогічність, високий рівень аргументованості, а також органічне поєднання стандартизації з експресивними засобами.

РОЗДІЛ 2

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ *UKRAINE* В АНГЛО- ТА ІСПАНОМОВНИХ ОНЛАЙН-ВИДАННЯХ «The Times» та «El País»

2.1. Методика добору емпіричного матеріалу

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну не тільки змінило реалії українського народу, але й прикуло увагу політиків, журналістів і простих людей з усіх куточків світу до нашої країни. Вперше за кілька десятиліть війна знову розпочалася на європейському континенті і має усі шанси перерости у наступну світову. Навіть люди, котрі до 2022 року могли і не знати про Україну слідкують за перебігом подій у засобах масової комунікації.

Переважає більшість онлайн медіавидань вже мають колонки, присвячені саме перебігу війни в Україні, де щоденно, а інколи й щогодинно публікуються апдейти щодо ситуації на фронті, економічних питань, реакцій/дій міжнародного суспільства, рішень світових лідерів.

Фундаментом, а також надзвичайно важливим етапом для будь-якого лінгвістичного дослідження є якісно сформована та релевантна емпірична база. У контексті цього дослідження, що функціонує в межах сучасного газетного дискурсу, процес відбору матеріалу для дослідження вимагає визначення критеріїв добору джерел, встановлення хронологічних рамок та тематичну фільтрацію даних.

Першим етапом формування емпіричного корпусу стало визначення періодичних видань, що слугуватимуть джерелами відбору емпіричного матеріалу. Такими джерелами слугували електронні версії друкованих видань, офіційні веб-архіви «якісної преси». Такий вибір є невипадковим, оскільки саме високотиражні та репутаційні медіа відіграють ключову роль у формуванні суспільної думки. Вони здійснюють найбільш масштабний вплив на масову свідомість. Після перевірки кількох онлайн-газет Великобританії та Іспанії, було вирішено зупинитися на двох популярних, провідних та авторитетних виданнях: «The Times» та «El País», зокрема на щоденно

оновлюваних колонках «Russia-Ukraine war» та «Guerra de Rusia en Ucrania» за 2024 рік.

Ці колонки містять численні статті на різні тематики, у зв'язку з тим, що війна є складним соціально-політичним явищем і чимало речей задіяні у розвитку подій. З огляду на те, що через динамічний перебіг ситуації в Україні та на міжнародній арені, публікації на цих шпальтах виходять з високою частотністю (3-6 статей на день), одним із завдань було також обмеження тематики статей до політичної. Кількість публікацій для аналізу склала 49 статей у «The Times» та 52 у «El País».

Такі статті зазвичай мають стосуватися переважно міжнародних дипломатичних відносин та внутрішньої політичної ситуації в Україні. Але зважаючи на те, що наша політика на даний момент нерозривно пов'язана з перебігом війни, публікації також містять чималу кількість мовних одиниць військової тематики. До аналізу залучалися усі статті, що описували виключно допомогу партнерів: фінансову, бюджетну, військову, гуманітарну. До вибірки увійшли публікації про діяльність державних інституцій, внутрішньо та зовнішньополітичні питання, взаємодію з міжнародними організаціями та українськими партнерами. До вибірки не залучалися матеріали, в яких увага зосереджувалась лише на перебігу подій на фронті, військових стратегіях сторін, фіксації воєнних злочинів, гуманітарних питаннях щодо біженців або розборах ситуацій (військових, міжнародних, економічних) російської сторони.

Для формування корпусу дослідження було застосовано методику суцільної вибірки. Обрані мовні одиниці зі статей онлайн-видань були пов'язані виключно з Україною. Корпус емпіричного матеріалу цієї наукової роботи становить 839 мовних одиниць, з яких 434 лексеми (3734 вживань в тексті) в англійській мові, а 405 лексем (4056 вживань в тексті) в іспанській.

Можна стверджувати, що застосована методологія добору емпіричного матеріалу забезпечує надійну базу для аналізу вербалізації концепту UKRAINE в англійськомовних та іспанськомовних засобах масової інформації.

2.2. Лексико-семантичні групи концепту UKRAINE в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях «The Times» та «El País»

Детальний аналіз сформованого корпусу емпіричного матеріалу дозволив виокремити набір лексем, які репрезентують концепт UKRAINE в сучасному інформаційному просторі англо- та іспаномовних онлайн-видань «The Times» та «El País», що були розподілені за лексико-семантичними групами (далі – ЛСГ). Склад лексико-семантичних груп представлений у таблицях (які частково розміщені в додатках). Класифіковані мовні одиниці стоять у порядку від кількісно найбільшого вживання в текстах до найменшого у кожній з представлених лексико-семантичних груп.

1. ЛСГ «Країна».

Зазначене тематичне поле складається з 8 одиниць в англійській мові та 6 в іспанській. Розглядаючи частотність вживання номінацій, можна сказати, що домінантними стали Ukraine, яка була використана в англійській мові 374 рази та Ucrania в іспанській мові – 365 разів. Вживання більш нейтральних слів таких як «the country», «state», «el país» зустрічається набагато рідше, що може свідчити про бажання авторів публікацій конкретизувати об'єкт уваги.

Кількість вживань лексем цієї групи становить 437 одиниць в англійській мові та 398 в іспанській.

Таблиця 2.2.1

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Країна»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Ukraine	374	1.	Ucrania	365
2.	the country	46	2.	el país	34
3.	state	7	3.	el este de Ucrania	4
4.	western Ukraine	1	4.	el oeste de Ucrania	2
5.	Eastern Ukraine	4	5.	el sur	1
6.	homeland	3	6.	el próximo miembro	1
7.	the south	1			
8.	central Ukraine	1			
Разом		437	Разом		398

2. ЛСГ «Територія».

У цій групі фокус зміщується на фізичний простір нашої країни та містить 7 одиниць в англійській мові та 8 в іспанській, з-поміж яких найчисельнішими стали лексеми «territory» в англійській – 29 вживань, та «el territorio» в іспанській – 48 вживань. Загальна кількість вживань мовних одиниць цієї групи становить 82 одиниці в англійських статтях та 73 в іспанських.

Таблиця 2.2.2

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Територія»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	territory	29	1.	el territorio/los territorios	48
2.	parts	24	2.	la frontera reconocidas internacionalmente	9
3.	Ukrainian border	11	3.	el terreno	6
4.	land	8	4.	el mar Negro	3
5.	the Black Sea	5	5.	el suelo ucranio	3
6.	the Seym River	5	6.	tierra	2
7.	coastline	1	7.	la orilla derecha del río Dniéper	1
Разом		82	8.	espacio aéreo	1
			Разом		73

3. ЛСГ «Регіони, міста».

Зазначена група вміщує в собі назви міст, регіонів, будівель та конкретних локацій та презентує 38 лексем англійської мови та 23 іспанської. Беззаперечним лідером за кількістю вживань є назва столиці – Київ: 102 вживання в англійських виданнях та 126 вживань в іспанських. Проаналізувавши тести, можна сказати, що ця мовна одиниця не лише використовується на позначення міста, але й вживається як «центр прийняття рішень».

Сукупна кількість вживань лексем в цій групі становить 304 в англійській мові та 195 в іспанській (див. табл. 1 Додатків).

4. ЛСГ «Люди».

Ця група охоплює людський вимір концепт УКРАЇНА, в якому презентується 21 слово англійської та 18 іспанської мов. Найчастотнішою одиницею є лексема українці: «The Ukrainians» в англійській мові з кількістю вживань в 94 одиниці та «los ucranios» в іспанській мові – 21 вживання. Загальна кількість вживань лексем цієї групи – 156 в англійській мові та 116 в іспанській.

Таблиця 2.2.3

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Люди»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	The Ukrainians	94	1.	los ucranios	21
2.	soldiers	12	2.	soldados	20
3.	pilots	12	3.	muertos	13
4.	civilians	6	4.	los ciudadanos	13
5.	population	6	5.	la población	9
6.	a nation	4	6.	pilotos	7
7.	the casualties	3	7.	civiles	6
8.	dead	2	8.	menores	6
9.	wounded	2	9.	la sociedad ucrania	4
10.	citizen	2	10.	los niños	4
11.	people	2	11.	los militares capturados	3
12.	defenders	2	12.	heridos	2
13.	Ukrainian lives	1	13.	la gente	2
14.	military families	1	14.	la diáspora/ comunidad ucrania en el exterior	2
15.	refugees	1	15.	los caídos	1
16.	younger generation of men	1	16.	mujeres	1
17.	corpses	1	17.	refugiados ucranios	1
18.	congregants of a church	1	18.	prisioneros de guerra	1
19.	communities	1			
20.	fighters	1			
21.	nationalists	1			
Разом		156	Разом		116

5. ЛСГ «Війна».

Зазначена група є доволі розгалуженою. До неї увійшло 61 слово англійської мови та 51 іспанської. Найчисельніші лексеми та їх форми це «the war/ in Ukraine/ Ukraine war/ Russian-Ukraine war/ Three-year-old war/ war of attrition/ tug of war» - 129 вживань в англійській та «la guerra/ una guerra de desgaste/ la guerra de maniobra/ la guerra a gran escala/ la guerra en, de Ucrania» - 147 в іспанській мові. Хоча вони і є найпоширенішими, ця група містить велику кількість синонімічних одиниць, що були включені в загальну таблицю. Сукупна кількість вживань лексем цієї ЛСГ в проаналізованих текстах складає 613 в англійській та 530 в іспанській мовах (див. табл. 2 Додатків).

6. ЛСГ «Озброєння».

Лексичний склад цієї групи демонструє надзвичайно високу залежність перебігу подій від технічного забезпечення. Кожний проаналізований текст містив мовні одиниці цієї тематики. Загалом було відібрано 53 слова в англійській та 38 в іспанській мовах. Найчастотнішими лексемами були «weapons» - 72 вживань, та «el armamento» - 35 вживань. Загальна кількість вживань мовних одиниць в текстах становила 383 в англійській та 211 в іспанській (див. табл. 3).

7. ЛСГ «Церква».

У дослідженні ця лексико-семантична група займає невелику частину (5 слів в англ. та 6 слів в ісп.), але все одно стосується політичної тематики та є значущою у формуванні концепту УКРАЇНА. Лексеми «Kyiv-based/ Kyiv-led Orthodox Church of Ukraine/ the Ukrainian Orthodox Church» становлять 8 одиниць в англійській мові. 7 лексем «el papa Francisco» стосуються іспанської мови. Хоч вони й відносяться до однієї лексико-семантичної групи «Церква», вони стосуються різних політичних процесів. Англійська підгрупа стосується внутрішньої політики, іспанська – зовнішньої.

Загальна кількість вживаних в публікаціях: 18 в англійській та 21 в іспанській.

Таблиця 2.2.4

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Церква»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Kyiv-based/ Kyiv-led Orthodox Church of Ukraine/ the Ukrainian Orthodox Church	8	1.	el papa Francisco	7
2.	church	5	2.	El Vaticano	4
3.	Metropolitan Epiphanius I	2	3.	la Santa Sede	4
4.	Orthodox Christians	2	4.	Pontífice	3
5.	Kyiv Pechersk Lavra monastery	1	5.	un sacerdote católico	1
			6.	un pope ortodoxo	1
				la iglesia ortodoxa	1
Разом		18	Разом		21

8. ЛСГ «Внутрішня політика».

Сегмент внутрішньої політики розкриває контекст функціонування держави та має 18 слів в англійській та 15 в іспанській мовах. Найбільш уживаним словом в англійській мові стало «decisions» – 5 вживань, а в іспанській «la soberanía» - 7 вживань.

Сукупне число вживань одиниць цієї ЛСГ становить 38 в англійській та 36 в іспанській (див. табл. 4 Додатків).

9. ЛСГ «Президент».

Мовна одиниця «The Ukrainian president/ Ukraine's longest-serving president / Zelensky/ President Zelensky» та її варіанти у цій ЛСГ в обох мовах становлять другу після лексеми «Україна» найбільш уживану лексему вибірки. Лексико-семантична група містить 4 слова в англійській мові та 7 в іспанській.

Фігура Володимира Зеленського приголомшливо часто з'являється в аналізованих текстах онлайн-видань: в англомовних 264 рази і 260 разів в

іспаномовних. Іспанська мова в цій групі відрізняється надзвичайною різноманітністю синонімів до слова президент. Президента називають «українським лідером», «українським мандатарієм». Обидва видання також не змогли оминати увагою вислів Дональда Трампа, в якому він назвав Володимира Зеленського «the greatest salesman on earth», іспанська версія цього звучить як: «Zelenski es el mejor comercial».

Загальна кількість вживань слів з цієї групи 281 в англійській мові та 283 в іспанській.

Таблиця 2.2.5

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Президент»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	The Ukrainian president/ Ukraine's longest-serving president / Zelensky/ President Zelensky	264	1.	el presidente ucranio, Volodímir Zelenski	260
2.	the Ukrainian leader	15	2.	El mandatario ucranio	11
3.	a war president	1	3.	el líder ucranio	6
4.	the greatest salesman on earth	1	4.	jefe de Estado ucranio	2
			5.	el ucranio	2
			6.	El dirigente ucranio	1
			7.	Zelenski es el mejor comercial	1
Разом		281	Разом		283

10. ЛСГ «Уряд».

Лексико-семантична група, присвячена уряду, характеризує виконавчу гілку влади воюючої країни. Загальна кількість лексем в англійській мові – 12, в іспанській – 16. Домінантним поняттям цієї групи є «The Ukrainian government», яке згадується 11 разів та «El Gobierno ucranio», що можемо прослідкувати 22 рази. Сукупне число вживань одиниць цієї лексико-семантичної групи становить 32 в англійській та 58 в іспанській.

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Уряд»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	the Ukrainian government	11	1.	El Gobierno ucranio	22
2.	President Zelensky's office	4	2.	Servidor del Pueblo	9
3.	Authorities	3	3.	La Rada	5
4.	shake-up	3	4.	la crisis de Gobierno	3
5.	Ukraine's foreign ministry	3	5.	Ministerio de Exteriores	3
6.	the Holos opposition party	2	6.	la oficina del presidente	3
7.	Zelensky's government	1	7.	ministros	3
8.	President Zelensky's administration	1	8.	El Estado Mayor ucranio	2
9.	pro-western government in Kyiv	1	9.	Gobierno de Zelenski	1
10.	Opposition	1	10.	el equipo de Zelenski	1
11.	Ukrainian parliament's defence and security committee	1	11.	Parlamento ucranio	1
12.	SBU security service	1	12.	Ministerio de Defensa	1
			13.	el Estado Mayor de las Fuerzas Armadas	1
			14.	El Estado Mayor del Ejército ucranio	1
			15.	Oficiales de las Fuerzas Aéreas	1
			16.	las autoridades ucranianas	1
Разом		32	Разом		58

11. ЛСГ «Політики, посадовці».

У зазначеній лексико-семантичній групі зібрано усі фігури українських дипломатів, посадовців, військових, офіційних представників, які згадуються в аналізованих текстах. «The Times» у своїх публікаціях згадало 35 діячів, «El País» – 19. В обох виданнях найпопулярнішим українцем став Дмитро Кулеба, экс-міністр закордонних справ України. Англійське видання згадало його 28 разів, а іспанське 15.

Усього згадок про наших офіційних постатей було 146 в англійській мові та 74 в іспанській (див. табл. 5 Додатків).

12. ЛСГ «Зовнішня політика».

Ця лексико-семантична група містить найменування різноманітних політичних процесів та складає 29 слів в англійській мові та 50 в іспанській. Постать Наренди Моді «Narendra Modi, an Indian prime minister» стала найуживанішою в англійській мові – 16 одиниць. В іспанській це слово «la política» - 25.

Сукупне число вживань одиниць цієї лексико-семантичної групи становить 113 в англійській та 255 в іспанській (див. табл. 6 Додатків).

13. ЛСГ «Перемовини».

Ця ЛСГ містить лексеми на позначення не тільки перемовин щодо вирішення питань війни та миру, але й перемовин щодо вступу України в ЄС та НАТО. Ця група складає 32 слова англійською та 27 іспанською. Найчастіше згадуваною лексемою в обох мовах є «мир»: «peace» – 33, «la paz» - 57 вживань.

Загальна кількість вживань слів з цієї групи становить 228 в англійській мові та 389 в іспанській (див. табл. 7 Додатків).

14. ЛСГ «Допомога».

Лексико-семантична група «Допомога» вирізняється з-поміж усіх інших груп у тому, що, маючи лише невелику кількість слів (11 в англійській та 6 в іспанській), вона має досить велику кількість вживань в публікаціях, а саме: 164 вживання в англійській мові та 277 вживань в іспанській. Найбільш уживаними лексемами є «Aid (military and economic, US, EU)» - 72 в англійській та «el apoyo (militar, internacional, economico, diplomatico, de EE UU, de UE)» – 138 в іспанській.

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Допомога»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Aid (military and economic, US, EU)	72	1.	el apoyo (militar, internacional, economico, diplomatico, de EE UU, de UE)	138
2.	Support (military, financial, US)	48	2.	la ayuda (militar, financiera, prometida, de EE UU, de UE)	116
3.	Supplies	14	3.	asistencia militar	210
4.	packages	12	4.	un paquete de préstamo y arriendo	1
5.	assistance (military and economic, security, US)	9	5.	préstamo	1
6.	donations	2	6.	subvención	1
7.	western money	2			
8.	request	2			
9.	US deliveries	1			
10.	US training	1			
11.	Action to help	1			
Разом		164	Разом		277

15. ЛСГ «Партнери».

Ця ЛСГ демонструє мапу світової підтримки України та містить 83 англійських слова та 94 іспанських. Домінуючими в англійській мові є лексеми на позначення НАТО та її синонімів «NATO/military alliance/alliance» – 73 вживання. Іспанська ж мова демонструє переважання лексеми на позначення Євросоюзу та її синонімів «la UE/los Estados miembros/el bloque europeo/ Unión Europea – 155 вживань.

Сукупне число вживань одиниць цієї ЛСГ становить 711 в англійській та 1109 в іспанській (див. табл. 8 Додатків).

16. ЛСГ «Індустрії, компанії».

Іноземні ЗМІ в контексті політично-військової тематики також не забувають фокусуватися на критично важливих галузях, що забезпечують життєдіяльність країни. Ця група складає 14 слів в англійській мові та 18 в

іспанський. Найбільше приділяється увага енергетичному сектору, а також оборонно-промисловому комплексу нашої країни. В обох мовах найбільш уживаними є «infrastructure» - 8 вживань в англійській та «la infraestructura energética» - 4 вживання в іспанській.

Загальна кількість вживань слів становить 28 в англійській мові та 31 в іспанській.

Таблиця 2.2.8

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Індустрії, компанії»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	infrastructure	8	1.	la infraestructura energética	4
2.	Ukraine's energy infrastructure	6	2.	sectores industriales estratégicos	3
3.	Ukraine's domestic arms production	2	3.	infraestructuras eléctricas	3
4.	developments	2	4.	la industria de defensa ucrania	3
5.	Ukraine's reconstruction agency	1	5.	infraestructuras civiles	2
6.	DTEK, Ukraine's largest private power company	1	6.	el Centro Razumkov	2
7.	defence industry	1	7.	Las industrias militares	2
8.	Domestic production	1	8.	empresas ucranias	1
9.	production of drones	1	9.	Ukrzaliznytsia, la empresa estatal de ferrocarriles	1
10.	the economy	1	10.	Ukrenergo	1
11.	the power grid	1	11.	instalaciones ferroviarias de Lviv	1
12.	Ukraine's power-generating capacity	1	12.	las fortalezas económicas de Ucrania	1
13.	Production of drones	1	13.	sector agrícola	1
14.	the Azovstal steelworks	1	14.	exportadores mundiales de grano	1
			15.	las exportaciones ucranias	1
			16.	La riqueza en recursos naturales	1
			17.	la capacidad de almacenaje gasístico de Ucrania	1
			18.	plantas térmicas	1
Разом		28	Разом		31

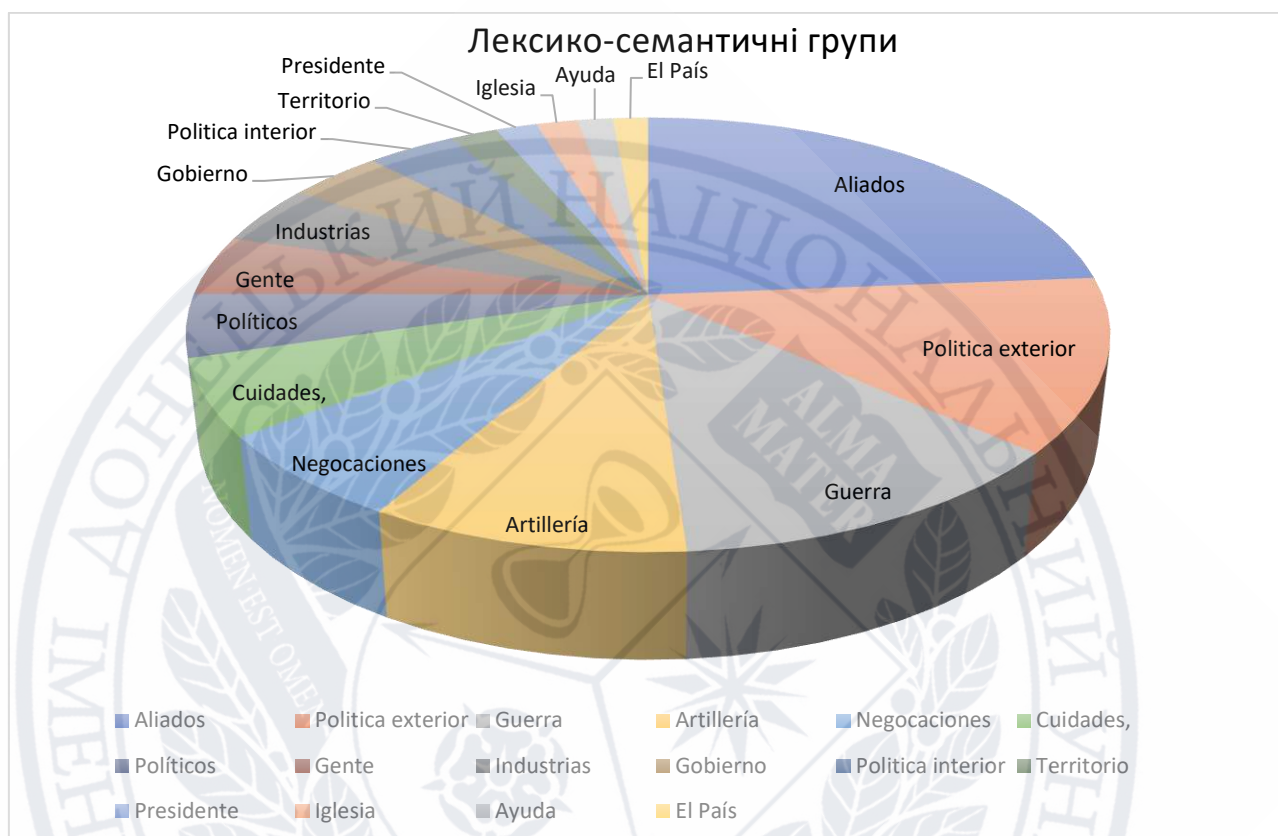
Кожна з проаналізованих вище ЛСГ об'єднує одиниці на основі спільних сем та відіграє важливу роль у формуванні ідейно-тематичного простору досліджуваних текстів і формуванні концепту УКРАЇНА. Найчисельнішою в обох мовах стала лексико-семантична група «Партнери». Група з найменшою кількістю лексем стала «Президент» в англійській та «Україна» в іспанській. Нижче подаємо таблиці, де показане відсоткове відношення кожної ЛСГ до загальної кількості відібраного матеріалу англійської та іспанської мов (див. табл. 2.2.9, 2.2.10) та схеми для наочності (див. схема 1, 2).

Таблиця 2.2.9

**Кількісна характеристика ЛСГ, що формують концепт УКРАЇНА
в іспанській мові**

№	Лексико-семантичні групи в іспанській мові	К-сть лексем	Відсоток
1.	Los aliados	96	23,70%
2.	La politica exterior	52	12,84%
3.	La Guerra	50	12,35%
4.	Artillería	38	9,38%
5.	Negocaciones	26	6,42%
6.	Los ciudades, las provincias	23	5,69%
7.	Los políticos	19	4,69%
8.	La gente	18	4,44%
9.	Los sectores, las industrias, los empresas	18	4,44%
10.	El Gobierno	16	3,95%
11.	La politica interior	15	3,70%
12.	El territorio	8	1,98%
13.	El presidente	7	1,73%
14.	La iglesia	7	1,73%
15.	La ayuda	6	1,48%
16.	El País	6	1,48%
Разом		405	100%

Схема 1

Таблиця 2.2.10

**Кількісна характеристика ЛСГ, що формують концепт УКРАЇНА
в англійській мові**

№	Лексико-семантична група англійської мови	К-сть лексем	Відсоток
1.	Allies, partners	83	19,12%
2.	War	61	14,06%
3.	Weapons	53	12,21%
4.	Cities, regions	38	8,76%
5.	Officials, politicians	35	8,06%
6.	Negotiations	32	7,37%
7.	External politics	29	6,68%
8.	People	21	4,84%
9.	Internal politics	18	4,15%
10.	Industries and companies	14	3,69%
11.	Government	12	2,76%
12.	International support	11	2,53%
13.	Country	8	1,84%
14.	Land, territory	7	1,61%
15.	Church	5	1,15%
16.	President	4	0,92%
Разом		432	100%

2.3. Номінативне поле концепту UKRAINE в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях «The Times» та «El País»

На сучасному етапі історичного розвитку концепт УКРАЇНА опинився в епіцентрі світової уваги, зазнаючи суттєвих трансформацій. Англійська та іспанська мови, як мови міжнародного спілкування з величезною аудиторією створюють чудове поле для аналізу того, як формується імідж країни в реаліях військових дій в Україні. Розгляд концепту УКРАЇНА в цих двох мовах дозволяє виявити тенденції західного мислення про нашу країну.

У структурі концепту УКРАЇНА в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях «The Times» та «El País» виокремлюється ядро, ядерна зона, приядерна зона, а також ближня та дальня периферія.

1. Ядро:

Головним вербалізатором *ядра* концепту UKRAINE / UCRANIA є лексеми «Ukraine» англійською та «Ucrania» іспанською. Ці дві мовні одиниці виступають як головний об'єкт, навколо якого обертаються усі події, люди та ресурси.

2. До **ядерної зони** в обох мовах відносяться лексеми на позначення:

а) *Частин країни:*

англ. : the country, state, homeland, western Ukraine, Eastern Ukraine, the south, central Ukraine, land, territory, parts, the Black Sea, the Seym River, coastline, Ukrainian border;

исп. : el país, el este de Ucrania, el oeste de Ucrania, el sur, el territorio/los territorios, el mar Negro, la orilla derecha del río Dniéper, la frontera reconocidas internacionalmente, tierra, el terreno, el suelo ucranio, espacio aéreo.

б) *Назви міст, областей та сіл, а також конкретних місць:*

англ. : town, city, regions, villages, Kyiv, Kyiv districts, outskirts of Kyiv, peninsula of Crimea/Crimea, Kharkiv, Avdiivka, Kherson, Mariupol, Zaporizhzhia, Bakhmut, Lyman, Luhansk, Donetsk, Dnipro, Toretsk, Lviv, Bucha, Sevastopol, Odesa, Severodonetsk, Dzhankoi, Vuhledar, Zaporizhzhia, Sumy, Pokrovsk,

Donetsk region, Kherson region, Luhansk region, the Kharkiv region, Zaporizhzhia region, the Donbas region, Chasiv Yar, Lisove cemetery, children's hospital, Kyiv Pechersk Lavra monastery, church;

icn. : ciudades, las provincias, las regiones de la Ucrania libre, la ciudad de Jarkov, Kiev, la capital, Bankova, la península de Crimea/Crimea, la retirada ucrania de Adviiivka, la zona de Robotine, Donbás, Donetsk, la provincia de Donetsk, la provincia de Lugansk, la provincia de Zaporiiya, la provincia de Jersón, la región de Jersón, las ciudades de Kupiansk, la ciudad de Vugledar, Volinia, la ciudad de Pokrovsk, el municipio de Toretsk, una academia del ejército en la ciudad de Poltava, un hospital infantil.

с) Громадян країни:

англ. : the Ukrainians, Ukrainian lives, a nation, military families, dead, wounded, soldiers, civilians, citizen, the casualties, pilots, people, population, defenders, refugees, younger generation of men, corpses, congregants of a church, communities, fighters, nationalists, Orthodox Christians;

icn. : soldados, los ucranios, civiles, muertos, heridos, la sociedad ucrania, la gente, menores, los ciudadanos, los niños, los caídos, la diáspora/comunidad ucrania en el exterior, mujeres, la población, refugiados ucranios, los militares capturados, prisioneros de guerra, pilotos.

d) Компаній та індустрій країни:

англ. : DTEK, defence industry, domestic production, infrastructure, Ukraine's energy infrastructure, the economy, the power grid, Ukraine's domestic arms production, Ukraine's power-generating capacity, Production of drones, the Azovstal steelworks, the power grid, Ukraine's power-generating capacity, Ukraine's reconstruction agency, the Ukrainian Orthodox Church;

icn. : empresas ucranias, las industrias militares, Ukrzaliznytsia, la empresa estatal de ferrocarriles, sectores industriales estratégicos, la infraestructura energética, Ukrenergo, instalaciones ferroviarias de Lviv, el Centro Razumkov, infraestructuras eléctricas, infraestructuras civiles, las fortalezas económicas de

Ucrania, sector agrícola, exportadores mundiales de grano, las exportaciones ucranias, la riqueza en recursos naturales, la capacidad de almacenaje gasístico de Ucrania, plantas térmicas, la industria de defensa ucrania, la iglesia ortodoxa. Усього до **ядерної зони** входить 91 слово англійською та 75 іспанською.

Таблиця 2.3.1

**Кількісна характеристика лексем, що утворюють ядерну зону
концепту УКРАЇНА в англійській та іспанській мовах**

Ядерна зона			
№	Тематика	Англійська	Іспанська
1	Частини країни	14	13
2	Назви міст, областей та сіл, а також конкретних місць	40	25
3	Громадян країни	22	18
4	Компанії та індустрій країни	15	19
Разом одиниць		91	75

3. Приядерна зона концепту УКРАЇНА формується мовними одиницями такої тематики:

а) Війна, все що стосується воєнних дій та їх перебігу:

англ. : the war, the war in Ukraine, Ukraine war, Russian-Ukraine war, Three-year-old war, war of attrition, tug of war, Full-scale invasion of Ukraine, Russia's invasion, the 2022 invasion, front line, the Ukrainian armed forces, Ukraine's incursion into Russia's Kursk region, invasion of Russian territory, counteroffensive, assault on Kursk, targets, conflict, the Ukraine conflict, conflict with Russia, conflict started by Putin, strikes, long-range strikes, deep strikes, the battlefield, battle lines, attack, Ukrainian air force, defence, Russian aggression, aggression, troops, restrictions, battle, escalation, nuclear escalation, Azov, Azov brigade, Azov battalion, a ceasefire, offensive, army, counteroffensive, unit, brigade, operation, airfields, bombardment, positions, flank, fight, right of self-defence, strategy, training, resistance, victory, First and Second World Wars, trenches, manoeuvres, the exchange fund, tactic, explosions, reinforcements, buffer zone, courage, combat

missions, war in Donbas, 21st-century trench warfare, assault, heroism, hopes, The casualty rate, an armistice, facilities, movements, Third World War, squadron, the edges of the pocket, proposals for surrender, Satellite images, airport, air bases;

ісп. : la guerra, una guerra de desgaste, la guerra de maniobra, la guerra a gran escala, la guerra en, de Ucrania, el frente, la invasión, rusa, iniciada por Moscú, la invasión a gran escala, la agresión rusa, la agresión, el conflicto, el ejército ucranio, el campo de batalla, las tropas, la defensa, la escalada, una escalada bélica, la victoria, la ofensiva, la incursión de Ucrania en Kursk, la operacion, el ataque, el alto el fuego, las Fuerzas Armadas Ucránias, la contraofensiva, el esfuerzo bélico, Ocupación, la anexión, la situación, el riesgo, la fatiga, los hostilidades, la Tercera Guerra Mundial, una bandera blanca, el oeste de Ucrania, los flancos, los escollos, la derrota, la tregua, estratégicas, la resistencia, la contienda, el combate, la II Guerra Mundial, la maniobra, una guerra mundial, el despliegue de soldados, la acción, un logro, las rotaciones, una zona tapón, tareas de defensa aérea, unidades de operaciones especiales, los límites, las Fuerza Aérea, pérdidas, operación táctica, unidades, la matanza.

b) Внутрішня політика країни:

англ. : Decisions, evacuation, Ukrainian intelligence, mobilization, Ukraine's death toll, independence, legislation, Ukrainian constitution, demographic crisis, tensio, sovereignty, statehood, a national referendum, civilian evacuation order, Ukraine's independence day, Ukraine's Order of Courage, democracy, manpower shortage;

ісп. : la soberanía, las reformas, la ciudadanía, Referendum, un encuentro, indepedencia, escándalos de corrupción, la cúpula militar, una revolución en la cúpula del poder político, una crisis demográfica, la movilización masiva, reclutamiento de civiles, el desarrollo económico de Ucrania, inteligencia ucranios, la nueva regulación ucrania.

с) Урядові структури країни:

англ. : the Ukrainian government, President Zelensky's office, Authorities, shake-up, Ukraine's foreign ministry, the Holos opposition party, Zelensky's government, President Zelensky's administration, pro-western government in Kyiv, Opposition, Ukrainian parliament's defence and security committee, SBU security service;

ісп.: El Gobierno ucranio, Servidor del Pueblo, La Rada, la crisis de Gobierno, Ministerio de Exteriores, la oficina del presidente, ministros, El Estado Mayor ucranio, Gobierno de Zelenski, el equipo de Zelenski, Parlamento ucranio, Ministerio de Defensa, el Estado Mayor de las Fuerzas Armadas, El Estado Mayor del Ejército ucranio, Oficiales de las Fuerzas Aéreas, las autoridades ucranianas

д) Посада президента та його персоналія:

англ.: The Ukrainian president, Ukraine's longest-serving president, Zelensky, President Zelensky, the Ukrainian leader, a war president, the greatest salesman on earth;

ісп.: el presidente ucranio, Volodímir Zelenski, el mandatario ucranio, el líder ucranio, jefe de Estado ucranio, el ucranio, el dirigente ucranio, Zelenski es el mejor comercial.

е) Політики та офіційні представники України:

англ. : Dmytro Kuleba, Yevhenii Shevchenko, Ukrainian officials/officials in Kyiv, Valery Zaluzhny, Oleksandra Ustinova, Leonid Kuchma, Mykhailo Podolyak, Yuriy Boyko, Volodymyr Fesenko, Lieutenant General Mykola Oleshchuk, Serhiy Leshchenko, Kyrylo Budanov, Roman Lozynskyi, Oleksandr Syrskyi, Viktor Medvedchuk, Andriy Yermak, Andrii Sybiha, politicians, Tymofiy Mylovanov, Major-General Vadym Skibitsky, Oleksandr Kamyshin, Yuriy Lutsenko, Policymakers, Ukrainian diplomats, Petro Poroshenko, Oleksiy Dmytrashkivsky, Solomiia Bobrovska, Yuriy Ihnat, Serhiy Marchenko, Lieutenant General Anatoly Kryvonozhko, Lieutenant General Yuriy Sodol, Major Andrii Pilshchikov, Denys Shmyhal, Olha Stefanishyna, Iryna Vereshchuk;

исп. : Дмитро Кuleба, Valeri Zaluzhni, Andrii Yermak, Denis Shmihal, Andrii Sibiga, Oleksii Mes, Volodimir Kudritskii, Mikola Oleschuk, Serhii Kuzan, Oleskii Reznikov, Mariana Bezugla, Sergii Boiev, Serhii Pohoreltsev, Ruslan Stefanchuk, Olga Stefanishyna, Oleksandr Kamishin, Rotislav Shurma, Mikola Solskii, Ígor Klimenko.

Усього **приядерна зона** містить 130 одиниць в англійській та 108 іспанській мовах.

Таблиця 2.3.2

**Кількісна характеристика лексем, що утворюють приядерну зону
концепту УКРАЇНА в англійській та іспанській мовах**

Приядерна зона			
№	Тематика	Англійська	Іспанська
1	Війна, все що стосується воєнних дій та їх перебігу	61	51
2	Урядові структури країни	12	16
3	Внутрішня політика країни	18	15
4	Посада президента та його персоналія	4	7
5	Політики та офіційні обличчя України	35	19
Разом одиниць		130	108

4. Близня периферія

а) Лексеми, що стосуються переговорних процесів, щодо війни, вступу до ЄС та НАТО:

англ. : peace, peace negotiations, peace talks, Peace deal, peace settlement, message of peace, peace efforts, peace formula, peace mission, peace treaty, peace plan, peace process, Negotiations, EU accession negotiations, membership negotiations, membership (EU/NATO) application, negotiating table, movement towards joining Nato, Meeting, a deal, a plan, The plan, plan for victory, victory plan, Zelensky's plan, security guarantees, talks, red line, discussion, pressure, bargaining chip, An accelerated path, choice, Concessions, demands;

icn. : los negociaciones, la mesa de negociaciones/ la mesa de diálogo, la reunión, el encuentro, una visita, la cumbre, una posición de fuerza / posición fuerte/ posición negociadora/ la posición, la reconstrucción de Ucrania, el plan, el acuerdo, la paz, la decisión, los conversaciones de paz, la cumbre/conferencia de paz, Fórmula de Paz/Fórmula Zelenski/ plan para la victoria/ el plan de paz, la propuesta, un proceso de paz, las condiciones de paz, La cita, el diálogo, las discusiones, líneas rojas, concesiones, garantías, la integridad territorial, el compromiso.

b) *Слова на позначення зброї, назви конкретної зброї:*

англ. : weapons, weapon supplies/deliveries, weapons shortage, the Himars mobile launchers, missile, Long-range missiles, short-range ballistic missiles, cruise missiles, surface-to-surface missiles, surface-to-air missile system, Deal to fire missiles, Guided missiles, Storm Shadow missiles, Taurus, Patriot, Scalp, Starstreak, The ATACMS, short-range air-defence system, rocket artillery system, Drones, Bombs, Air-fired long-range glide bomb, Air defence system, Precision-guided glide bomb, ammunition, arms, armour, artillery, arsenal, batteries, Challenger, F-16, M142, M26 multiple-launch rocket system, MiG-29, Soviet-era systems, plane, aircraft, fighter jets, fighting vehicles, armoured vehicle, tactical aviation, rockets, tanks, Challenger 2, Gepard, Neptune, Equipment, developments, installations, products, Monitoring stations

icn. : las armas, artillería, el armamento, sistemas de artillería, tanques y vehículos blindados, sistemas aéreos no tripulados y equipos, sistemas de cohetes, sistemas de defensa antiaérea, obuses de artillería de campaña, vehículos logísticos protegidos sobre ruedas, vehículos acorazados de infantería, estaciones de armas remotas, carros de combate, Leopard 2 A4, proyectiles, la munición, la munición de medio y largo alcance, medios mecanizados, lanzacohetes, cohetes, drones, los misiles, misiles de largo alcance, aviones, Mirage 2000-5, MiG-29, F-16, F-35, Los ATACMS, Storm Shadow, Scalp, Patriot, Taurus, HIMARS, móviles de fuego, componentes, ametralladoras ligeras y pesadas, Iris-TSLM, Gepard.

с) *Союзні країни, альянси, їх офіційні представники та інші партнери:*

англ. : NATO, military alliance, alliance, Europe, EU, European Union, EU governments, President Joe Biden, the UK/Britain, Donald Trump, the Republican candidate, allies/ally, Washington, Germany, the West, Sir Keir Starmer, G7, Rishi Suna, the United States, partners, the White House, Kamala Harris, Poland, France, US Congress, Trump administration, Antony Blinken, the US secretary of state, Berlin, David Lammy, the foreign secretary, Ursula von der Leyen, the president of the European Commission, the Netherlands, Rzeszów, London, Friedrich Merz, the leader of the centre-right opposition, the Senate, Frederick Fleitz, Denmark, Olaf Scholz, the German chancellor, Norway, Vice-presidential choice JD Vance, Belgium, Logistics hub, Baltic countries, The Republican party, US official, John Kirby, the US national security council spokesman, Keith Kellogg, a former lieutenant general, Brussels, Italy, Giorgia Meloni, the Italian prime minister, British sources, backers, Australia, The Democratic party, Sweden, Finland, Czech Republic, Emmanuel Macron of France, Rzeszów runway, Donald Tusk, Polish prime minister, Germany's hard-right Alternative for Germany, the Bundestag, Boris Johnson, friends, coalition, Canada, New Zealand, US administration, The Oval Office, the Pentagon, House of Representatives, Steven Cheung, Trump's spokesman, John Healey, the defence secretary, Ben Wallace, the former defence secretary, Matthew Palmer, chargé d'affaires of the US to the UK, Lindsey Graham, a Republican senator, Charles Michel, the president of the European Council, Prague, Estonia, Lithuania, Romania, Kajsa Ollongren, the Dutch defence minister, Andrzej Duda, the Polish president, The German government, British intelligence officers, Downing Street, Dame Karen Peace, the UK's ambassador to the US, Grant Shapps, Britain's former defence secretary, Sir Tim Barrow, the Prime Minister's National Security Adviser;

icn. : la UE, los Estados miembros, el bloque europeo, Unión Europea, el impredecible líder republicano/ el presidente electo Donald Trump, Estados Unidos, EE UU, los aliados, el presidente saliente, Joe Biden, la OTAN, la Alianza Atlántica,

Suiza, Bürgenstock, Washington, España, Alemania, el Reino Unido, el presidente francés, Emmanuel Macron, el secretario general de la OTAN, Mark Rutte, los socios, Francia, alto representante de seguridad de la UE, Josep Borrell, la presidenta de la Comisión Europea, Ursula Von der Leyen, el secretario general de la OTAN, Jens Stoltenberg, Occidente, Polonia, El alto representante de la UE para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad Kaja Kallas, El ministro de Exteriores polaco, Radek Sikorski, El canciller alemán, Olaf Scholz, el primer ministro británico, Keir Starmer, el presidente del Consejo Europeo, António Costa, Berlín, el Congreso de Estados Unidos, Bruselas, la vicepresidenta de EE UU, Kamala Harris, los líderes europeos, el Rey, Felipe VI, Los países del G7, el G7, Italia, los republicanos, la Casa Blanca, Madrid, el ministro de Exteriores británico, David Lammy, la Administración de Joe Biden, el vicepresidente electo J. D. Vance, El secretario de Estado de Estados Unidos, Antony Blinken, Países Bajos, los países europeos, José Manuel Albares, la ministra de Exteriores de Alemania, Annalena Baerbock, Dinamarca, Londres, Múnich, París, Varsovia, el responsable de Defensa alemán, Boris Pistorius, el español Pedro Sánchez, Canada, la Administración de Trump, Keith Kellogg como enviado especial para Ucrania y Rusia, los cinco grandes de la UE, el Elíseo, Croacia, El presidente finlandés, Alexander Stubb, Nueva York, G5UE+, Grupo de Contacto, Gobierno de Joe Biden, Richard Grenell, antiguo consejero de Seguridad Nacional de Trump, Lituania, Noruega, Praga, Toledo, Roma, la primera ministra italiana, Giorgia Meloni, El presidente checo, Petr Pavel, el ministro de Exteriores italiano, Antonio Tajani, Australia, el consejero de Seguridad Nacional, Jake Sullivan, el Pentágono, Florida, futuro consejero de seguridad nacional, Mike Walt, el Despacho Oval, el Departamento de Defensa de EE UU, La Moncloa, el Palacio Real, al aeropuerto de Barajas, el Bundestag, Estonia, Suecia, Bélgica, Burgos, Cracovia, el presidente de Polonia, Andrej Duda, El ministro de Defensa francés, Sébastien Lecornu, el primer ministro polaco, Donald Tusk, el comisario de Defensa, Andrius Kubilius, Ministerio de Exteriores

suizo, Nicolas Bideau, el jefe de Estado Mayor de la Defensa, almirante general Teodoro López Calderón, el Consejo Europeo, Charles Michel.

d) *Допомога міжнародних партнерів:*

англ. : Aid (military and economic, US, EU), Support (military, financial, US), Supplies, packages, assistance (military and economic, security, US), donations, western money, request, US deliveries, US training, Action to help;

исп. : el apoyo (militar, internacional, economico, diplomatico, de EE UU, de UE), la ayuda (militar, financiera, prometida, de EE UU, de UE), asistencia militar, un paquete de préstamo y arriendo, préstamo, subvención.

Усього **ближня периферія** містить 179 англійських слів та 165 іспанських.

Таблиця 2.3.3

Кількісна характеристика лексем, що утворюють ближню периферію концепту УКРАЇНА в англійській та іспанській мовах

Ближня периферія			
№	Тематика	Англійська	Іспанська
1	Лексеми, що стосуються переговорних процесів щодо війни, вступу до ЄС та НАТО	32	27
2	Слова на позначення зброї, назви конкретної зброї	53	38
3	Союзні країни, альянси, їх офіційні представники та інші партнери	83	94
4	Допомога міжнародних партнерів	11	6
Разом одиниць		179	165

5. Дальня периферія характеризується лексемами, що позначають різні зовнішньополітичні процеси; країни та їх представників-посадовців, які не є союзниками України та ін.

англ. : Narendra Modi, an Indian prime minister, Permission, India, Summit, US election, plea, EU election, UN General Assembly, UN security council, ban,

Japan, the United Nations, the invitation, diplomatic pressure, Euroclear, diplomacy, terms, Budapest memorandum, Visit, agreement, diplomatic efforts, the Berlin Wall, Switzerland, the International Donors Coordination Cell (IDCC), the International Fund, the World Bank, Nato ambitions, Ukraine Security Assistance Initiative funding, Alliance's Article 5 promise;

icn. : la política, China, la elección presidencial en Estados Unidos, la adhesión/el ingreso del país a la Unión Europea/ proceso de adhesión, la decisión, la diplomacia, la cumbre de la OTAN/ la cita de la OTAN, los Veintisiete, los homólogos, La India, el derecho internacional, la Asamblea General de la ONU, Narendra Modi, primer ministro de la India, el Parlamento Europeo, Pekín, Xi Jinping, la conferencia, los Balcanes, el Consejo Europeo, la “pax trumpiana”, la cumbre de la UE, la invitación, el cambio en la UE, el ingreso de Ucrania en la OTAN, una célula de coordinación, la cumbre de Suiza, la membresía, Brasil, La presión, Wang Yi, el paraguas de la OTAN, la entrada/ la adhesión en la OTAN, Turquía, maratón diplomático, la finlandización, La ley internacional, el llamamiento, la soberanía política de Ucrania, la prohibición, garantías de defensa, un pacto de asociación con la UE, la Comunidad Económica Europea, el miembro de la OTAN, el Consejo de Seguridad de Naciones Unidas, un tribunal de crímenes de guerra, El presidente turco, Recep Tayyip Erdogan, las alianzas internacionales, la cumbre del G-20, dudas, el euroescepticismo.

Усього дальня периферія містить 29 слів в англійській та 50 іспанській мовах.

Таблиця 2.3.4

Кількісна характеристика лексем, що утворюють дальню периферію концепту УКРАЇНА в англійській та іспанській мовах

Дальня периферія			
№	Тематика	Англійська	Іспанська
1	Зовнішньополітичні процеси	29	50
Разом одиниць		29	50

Висновки до розділу 2

У другому розділі наукової роботи було окреслено підхід по вибору емпіричного матеріалу для проведення дослідження. Було обрано авторитетні видання та окреслено критерії відбору публікацій. З текстів політичної тематики, зокрема колонок «Russia-Ukraine war» в онлайн-виданні «The Times» та «Guerra de Rusia en Ucrania» в «El País» методом суцільної вибірки були відібрано 839 мовних одиниць (434 слів (3734 вживань у текстах) англійської мови та 405 лексем іспанської мови (4056 вживань у текстах)), що вербалізують концепт УКРАЇНА.

Відібраний матеріал було проаналізовано і розподілено за такими лексико-семантичними групами: «Країна», «Територія», «Регіони та міста», «Люди», «Війна», «Озброєння», «Церква», «Внутрішня політика», «Уряд», «Президент», «Політики, посадовці», «Зовнішня політика», «Перемовини», «Допомога», «Партнери», «Індустрії, компанії». Усі зазначені групи були проаналізовані на кількість лексем та їх відсоткове співвідношення до загальної кількості одиниць.

Сформовано номінативне поле концепту UKRAINE та UCRANIA в порівняльному аспекті. Було виділено лексеми відповідно до спільної тематики і виокремлено ядро, ядерну зону, приядерну зону, ближню та дальню периферію.

ВИСНОВКИ

Підбиваючи підсумки проведеного дослідження, яке було присвячене аналізу репрезентації концепту UKRAINE в сучасних англomовних та іспаномовних ЗМІ, варто зазначити, що ця тема є надзвичайно актуальною, особливо з огляду на ті історичні події, які відбуваються в Україні сьогодні.

Під час проведення дослідження було проаналізовано становлення сучасної когнітивної лінгвістики та визначено її зв'язок з комп'ютерними науками, математичною логікою, теорією інформації, когнітивною психологією та психолінгвістикою. Аналіз теоретичних, довідкових джерел дав змогу зрозуміти, наскільки багатогранним є поняття «концепт». Оскільки він містить в собі культурний досвід та емоційні оцінки, вчені з різних наук використовують його для своїх досліджень. Тлумачення цього терміна можуть різнитися, але більшість науковців сходяться у тому, що концепт є одиницею ментального утворення. Також було з'ясовано різні підходи та методи до вивчення концепту, які сучасні дослідники використовують у своїх наукових роботах.

Встановлено, одним із жанрів медіадискурсу є газетний дискурс, який, виконує не лише інформативну функцію, а також може формувати громадську думку та створювати певний образ. Саме цей жанр медіадискурсу став основою для дослідження концепту UKRAINE в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях «The Times» та «El País». Добір емпіричного матеріалу був обмежений текстами політичної тематики, зокрема колонками «Russia-Ukraine war» в онлайн-виданні «The Times» та «Guerra de Rusia en Ucrania» в «El País» за 2024 рік.

Аналіз емпіричного матеріалу дозволив виокремити набір лексем, які репрезентують концепт UKRAINE в сучасному інформаційному просторі англо- та іспаномовних онлайн-видань «The Times» та «El País», що були розподілені за 16 лексико-семантичними групами («Країна», «Територія», «Регіони та міста», «Люди», «Війна», «Озброєння», «Церква», «Внутрішня

політика», «Уряд», «Президент», «Політики, посадовці», «Зовнішня політика», «Перемовини», «Допомога», «Партнери», «Індустрії, компанії»). Детальне вивчення ЛСП показало, що лексемне наповнення концепту UKRAINE в обох мовах є схожим за своєю тематичною спрямованістю, хоча й в лексичному наповненні цих груп наявна певна різниця. Групою, що містить найбільшу кількість лексем в англійській та іспанській мовах виявилась ЛСТ «Партнери». В англійській мові кількість мовних одиниць становила 83, що становить 19,12% від загальної кількості аналізованих. В іспанській мові – 96 лексем, або 23,70% від загальної кількості.

Тематика виокремлених підгруп лексем, що формують номінативне поле концепту УКРАЇНА загалом збігається в обох мовах. Різниця стосується кількості лексем, які увійшли в кожную з підгрупи. Кількісно найбільшою групою виявилась група «Союзні країни, альянси, їх офіційні представники», хоча й кількість лексем в обох мовах відрізнялась не сильно (83 в англ. та 94 в ісп.), але фокус «El País» був більше спрямований на ЄС та їх політиків. Статті «The Times» у цій тематиці містили більше згадок про НАТО та офіційних осіб США. Можна зробити висновок, що у виданні «The Times» превалує позиція США щодо України, а у «El País» важливіше ставлення до України ЄС, що є цілком закономірним з огляду на зовнішньополітичні чинники, оскільки Іспанія все таки є частиною цього економічного і політичного союзу, тому її погляди спрямовані саме на думку європейської унії щодо нашої країни. Значна різниця у кількості слів була помічена у тематичній групі «Назви міст та областей» (40 англ., 25 ісп.) в ядерній зоні, «Політики та офіційні представники України» (35 англ., 19 ісп.) в приядерній зоні, «Слова на позначення зброї» (53 англ., 38 ісп.) в ближній периферії, та «Зовнішньополітичні процеси» в дальній периферії (29 англ., 50 ісп.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексенко С. Ф. Конкретно-наукові методи лінгвістичних досліджень : методичні рекомендації для студентів 1 курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології. Суми : Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 44 с.
2. Богдан С. К. Методи й методика лінгвостилістичних досліджень : методичні рекомендації для студентів-філологів. Луцьк : Вежа-друк, 2011. 28 с.
3. Богомолець-Бараш О. Напрями когнітивних досліджень в Україні : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2022. 13 с.
4. Боєва Е. В. Актуалізація концепту Україна у поетичному дискурсі Т. Г. Шевченка. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2014. Вип. 3. С. 45–50.
5. Брага І. Мовна репрезентація образу держави у пресі України (кінець 1970-х – початок 2000-х років) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2002. 20 с.
6. Василик Л. Є. Концепти Україна та свобода в реалізації національної ідеї: історико-етимологічний аспект. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2007. С. 184–189.
7. Вербицька Х.І. Ключові чинники фрейму концепту «Україна». *Humanities and Social Science*. 2016. Вип. 90. С. 59–62.
8. Вільчинська Т.П. Концептуалізація сакрального в українській поетичній мові XVII–XVIII ст. : монографія. Тернопіль : Джура, 2008. 424 с.
9. Вільчинська Т. П. (2009). Основні підходи до визначення концепту в лінгвістичній парадигмі. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка*. 2009. № 10. С. 26–33.
10. Висоцький А. В., Романчук С. М. Основні проблеми сучасної української когнітивної лінгвістики: зміна парадигми мислення в умовах російсько-української війни. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 35. С. 16–20.

11. Ганич І.Д., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. К.: Вища шк., 1985. 360 с.
12. Глущенко В.А. та ін. Гіпотеза Сепіра-Уорфа і принцип лінгвістичної відносності (лінгвоісторіографічний аспект). *Мова*. 2024. № 41. С. 5–12.
13. Гуменюк Н.Г. Вербалізація концепту "Україна" в англомовних ЗМІ періоду 2015-2018 р.р. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. 2018. № 2. С. 106–115.
14. Гуменюк Н. Г. Актуалізація оцінного складника концепту Ukraine в сучасній англійській мові (на матеріалі англомовної преси). *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Лінгвістика*. 2019. № 35. С. 36–39.
15. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. та ін. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : ВПЦ Київський університет, 2018. 607 с.
16. Єфименко О.Є. Історія вивчення поняття мовної картини світу в ХІХ–першій половині ХХ століття *Лінгвістичні дослідження*. 2011. Вип. 31. С. 38–46.
17. Жаботинська С. А. Концептуальний аналіз мови: фреймові мережі. *Мова. Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. 2004. Вип. 9. С. 81–92
18. Жаботинська С.А. Наративний мультимедійний концепт: алгоритм аналізу (на матеріалі інтернетмемів про COVID-19). *Cognition, communication, discourse*. 2020. № 20. С. 92–117.
19. Загнітко А. П. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни [в 4-х т.]. Донецьк : ДонНУ імені Василя Стуса, 2012. Т. 1. 402 с.
20. Загнітко А. П. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни [в 4-х т.]. Донецьк : ДонНУ імені Василя Стуса, 2012. Т. 2. 350 с.
21. Загнітко А.П. Комунікативно-прагматичні аспекти сучасного політичного газетного дискурсу. *Культура народів Причорномор'я*. 2007. № 110. С. 190–193.

22. Заньковська Г.Д. Методи дослідження концептів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2015. № 19(2). С. 102–104.
23. Калашникова М. Ю. Вербалізація концептосфери CULTURE новотворами сучасної англійської мови : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2021. 261 с.
24. Калініченко В. І. Особливості вербалізації концептів “SUCCESS” – “FAILURE” в англійській та “УСПІХ” – “НЕВДАЧА” в українській мовах : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.17. Кіровоград, 2013. 375 с.
25. Калініченко В. І. Амбівалентність концептів SUCCESS-FAILURE, УСПІХ-НЕВДАЧА в американській та українській мовній свідомості. *«Структура і семантика різнорівневих одиниць у слов'янських, романських та германських мовах»*: матеріали міжнарод. Всеукраїнської наук. конф. (Вінниця, 15 грудня 2016 р.). Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. С. 49–52.
26. Карпенко Ю. В. Газетний дискурс як тип масово-інформаційного дискурсу. *Studia Linguistica*. 2018. Вип. 12. С. 38–49.
27. Кевлюк І. Становлення когнітивної лінгвістики, її перспективи розвитку. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2011. № 23. С. 153–159.
28. Кириченко Т.С. Трактуювання терміна "дискурс" в сучасній лінгвістиці *Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]*. Серія : Філологічна. 2014. Вип. 48. С. 195–197.
29. Колегаєва І.М. Конструювання номінативного поля концепту : етапи та одиниці. *Записки з романо-германської філології*. 2018. № 1. С. 121–127.
30. Космеда Т.А. Аспекти, методика вивчення слова у контексті зміни лінгвістичних парадигм. *Мовознавство*. 1999. № 1. С. 44–49.
31. Коч Н.В. К-75 Когнітивна лінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв : Іліон, 2021. 132 с.

32. Кочерган М. П. Зіставне мовознавство і проблема мовних картин світу. *Мовознавство*. 2004. Вип. 5-6. С. 12–23.
33. Левченко О.П. Фразеологічна символіка: лінгвокультурологічний аспект : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2005. 265 с.
34. Мартинюк А. П. Когнітивно-дискурсивний напрям дослідження концептів у сучасній лінгвістиці. *Проблеми романогерманської філології*. 2006. Вип. 1. С. 92–107.
35. Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної / Уклад. А. П. Мартинюк. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
36. Мартинюк А. П. Лінгвістична концептологія: методологічні платформи, методики аналізу, перспективи розвитку. *Науковий Вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Філологічні науки*. Луцьк: ВНУ. 2012. № 23(248). С. 81–88.
37. Маслова Ю. Експресивність як домінантна ознака сучасного газетного дискурсу України воєнного періоду. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 67. Том 2. С. 226–230.
38. Маслова Ю. П. Вербалізація концептів війна, мир, жінка, чоловік у газетному дискурсі України у воєнний період. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2023. Вип. 17(85). С. 71–77.
39. Мільо А. В. Методики лінгвоконцептуального аналізу у сучасному вітчизняному науковому дискурсі. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 30. С. 164–170.
40. Мірошніченко І. Г. Сучасні підходи до типології мас-медійного дискурсу. *Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку. Матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф.* (Вінниця, 12–13 жовтня 2016 р.). Вінниця, 2016. С. 227–231

41. Мудраченко Т.Б. Актуалізація концепту УКРАЇНА в сучасному англomовному газетному дискурсі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Х., 2013. 20 с.
42. Павлик Н. В. Лінгвостильові параметри україномовного газетного дискурсу. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Філологічні науки*. 2016. Вип. 10. С. 95–102.
43. Пліс В.П. Типологія концептів у сучасній когнітивній лінгвістиці *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 9(1). С. 115–119.
44. Плотнікова Н. В. Поняття "концептосфера" та "концепт" у сучасній лінгвістиці. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Т. 31(70). № 1(1). С. 91–96.
45. Полюжин М. М. Поняття, концепт та його структура. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2015. Вип. № 4. С. 212–222.
46. Полюжин М.М. (2017). Зміст і структура лінгвокультурного концепту. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2017. Вип. 3. С. 56–61.
47. Потебня О. Естетика і поетика слова : збірник. Київ : Мистецтво, 1985. 301 с.
48. Прима В.В. Дискурс: погляди науковців на визначення та предмет вивчення. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Випуск 22. Том 2. С.98–103.
49. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики : підручник. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с
50. Прищепа О.П., Свисюк О.В. Зміни концепту Україна у мовомисленні першокурсників (за результатами асоціативного експерименту 2015, 2018, 2021 та 2022 років). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2022. № 33(72). С. 306–310.

51. Пянковська І. Концепція та методологія медіадискурсу. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. С. 182–187.
52. Рябокінь Н.О. Проблеми типології медійного дискурсу. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 27. С. 54–58.
53. Сальтевська М. Англомовний газетний дискурс як контекст дослідження втілення концептів. *Південний архів. Філологічні науки*. 2017. Вип. 67. С. 142–145.
54. Сєдакова М.В. Реалізація англійськомовного танцювально-спортивного дискурсу: когнітивний та прагматичний аспекти: дис.... д-ра філософії: 035. Запоріжжя, 2023. 194 с.
55. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
56. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
57. Сизонов Д. Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі. *Studia linguistica*. 2013. Вип. 7. С. 389–392.
58. Ситник І. В. Дискурс в сучасній лінгвістиці. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. 2020. Вип. 46. С. 123–126.
59. Слободян М. Методика концептуального аналізу у сучасній когнітивній лінгвістиці. мовознавства. *Мовознавство. Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. 2009. Вип. 17. С. 105–115.
60. Ступак І. Характерні особливості дискурсу мультимедіа як типу медіадискурсу. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського : Лінгвістичні науки*. 2022. № 34. С. 103–117.
61. Тагієва І.С. Лінгвокультурологічний підхід до аналізу концептів-артефактів у процесі вивчення українських народних казок. *Наука і освіта*. 2014. № 10. С. 195–198.

62. Томчаковська Ю.О. Типологічні особливості англомовного медіа-дискурсу. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 37. С. 130–133.
63. Хоменська І.В. Вербалізація концепту Україна в українському художньому дискурсі : автореферат дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2016. 20 с.
64. Шарапановська Ю.В. Засади вивчення концепту в лінгвістиці. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. Вип. 34. С. 95–99.
65. Шевченко Л. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2013. Вип. 26, С. 3–12.
66. Шевченко О. М. Методи дослідження концептів. *Modern Science: Problems and Innovations*: матеріали міжнарод. науково-практичної конференції (26–28 лип. 2020 р.). Стокгольм, Швеція, 2020. С. 385–390.
67. Шевченко О. М. Поняття концепту в сучасній перекладознавчій парадигмі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2021. Вип. 48(4). С. 128–131.
68. Шевченко О.М. Когнітивна лінгвістика як напрям мовознавчого дослідження. *Молодий вчений*. № 7.1 (83.1). 2020. С. 142–146.
69. Шугаєв А. Медіа-дискурс крізь призму когнітивної прагматики. *Науковий вісник ХДУ. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація*. 2019. № 1, 125–129.
70. Южакова О. І. Дослідження українських терміносистем і термінних номінацій у когнітивному аспекті. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2012. № 733. С. 60–66.
71. Ястремська Т.О. Картина світу і концепт: проблема (пере)осмислення. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. 2020. Вип. 33. С. 394–410.

72. Boroditsky L. How does our language shape the way we think? [Електронний ресурс]. URL : <https://www.edge.org/conversation/how-does-our-language-shape-the-way-we-think> (дата звернення : 27.03.2025).

73. Boroditsky L., Linguistic relativity. *Encyclopedia of cognitive science*. London : Macmillan, 2003. P. 917–922.

74. Brown E. K., Miller J. The Cambridge dictionary of linguistics. N. Y. : Cambridge University Press, 2013. 492 p.

75. Chomsky N. Language and Mind. New York : Cambridge University Press, 2006. 209 p

76. Evans V. Cognitive Linguistics: A Complete Guide. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2019. 896 p.

77. Humboldt: On Language, On the Diversity of Human Language Construction and its Influence on the Mental Development of the Human Species. London : CUP, 1999. 265 p.

78. Mandler J. M. The Foundations of Mind. Origins of Conceptual Thought. Oxford : Oxford University Press, 2004. 359 p.

79. Mathewson S. T. Encyclopedia of Life Support Systems (EOLSS). *LINGUISTICS. Cognitive Linguistics*. 2020. P. 32-64.

80. Nerlich B., and David D. Clarke. Cognitive Linguistics and the History of Linguistics. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*. 2012. P. 589–607.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ЕМПІРИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

81. The Times. British press [Електронний ресурс]. URL : <https://www.thetimes.com> (дата звернення : 07.09.2025)

82. El País. Prensa de España [Електронний ресурс]. URL : <https://elpais.com> (дата звернення : 12.08.2025)

Лексико-семантичні групи концепту UKRAINE

в англо- та іспаномовних онлайн-виданнях

«The Times» та «El País»

Таблиця 1

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ

«Регіони, міста та пов'язані з містом місця»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Kyiv/ Ukrainian capital	102	1.	Kiev/ la capital	126
2.	city	30	2.	la península de Crimea/ Crimea	13
3.	the Donbas region	23	3.	Donetsk	13
4.	peninsula of Crimea/Crimea	16	4.	la ciudad de Jarkov	9
5.	regions	14	5.	las provincias	4
6.	Kharkiv	13	6.	la provincia de Donetsk	4
7.	town	9	7.	ciudades	3
8.	Pokrovsk	9	8.	las regiones de la Ucrania libre	2
9.	Luhansk	8	9.	la retirada ucrania de Adviiivka	2
10.	Donetsk	8	10.	la provincia de Jersón	2
11.	the Kharkiv region	8	11.	la ciudad de Vugledar	2
12.	Avdiivka	5	12.	Volinia	2
13.	Kherson	5	13.	la ciudad de Pokrovsk	2
14.	Mariupol	5	14.	un hospital infantil	2
15.	Toretsk	5	15.	Bankova	1
16.	Donetsk region	5	16.	la zona de Robotine	1
17.	Chasiv Yar	5	17.	Donbás	1
18.	Zaporizhzhia	3	18.	la provincia de Lugansk	1

19.	Bakhmut	3	19.	la provincia de Zaporiyia	1
20.	Zaporizhzhia	3	20.	la región de Jersón	1
21.	Sumy	3	21.	las ciudades de Kupiansk	1
22.	children’s hospital	3	22.	el municipio de Toretsk	1
23.	outskirts of Kyiv	2	23.	una academia del ejército en la ciudad de Poltava –	1
24.	Sevastopol	2			
25.	Severodonetsk	2			
26.	villages	1			
27.	Kyiv districts	1			
28.	Lyman	1			
29.	Dnipro	1			
30.	Lviv	1			
31.	Bucha	1			
32.	Odesa	1			
33.	Dzhankoi	1			
34.	Vuhledar	1			
35.	Kherson region	1			
36.	Luhansk region	1			
37.	Zaporizhzhia region	1			
38.	Lisove cemetery	1			
Разом		304	Разом		195

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Війна»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	the war/ in Ukraine/ Ukraine war/ Russian-Ukraine war/ Three-year-old war/ war of attrition/ tug of war	129	1.	la guerra/ una guerra de desgaste/ la guerra de maniobra/ la guerra a gran escala/ la guerra en, de Ucrania	147
2.	Full-scale invasion of Ukraine/ Russia's invasion/ the 2022 invasion	49	2.	el frente	58
3.	front line	36	3.	la invasión / rusa / iniciada por Moscú/ la invasión a gran escala	37
4.	the Ukrainian armed forces	31	4.	la agresión rusa/la agresión	33
5.	Ukraine's incursion into Russia's Kursk region/invasion of Russian territory/counteroffensive/ assault on Kursk	31	5.	el conflicto	23
6.	targets	29	6.	el ejército ucranio	20
7.	conflict/ the Ukraine conflict/ conflict with Russia/ conflict started by Putin	25	7.	el campo de batalla	17
8.	strikes/ long-range strikes/deep strikes	23	8.	las tropas	16
9.	the battlefield/battle lines	22	9.	la defensa	15
10.	attack	18	10.	la escalada/ una escalada bélica	14
11.	Ukrainian air force	16	11.	la victoria	14

12.	defence	16	12.	la ofensiva	14
13.	Russian aggression/aggression	14	13.	la incursión de Ucrania en Kursk/ la operasion	13
14.	troops	12	14.	el ataque	13
15.	restrictions	11	15.	el alto el fuego	13
16.	battle	10	16.	las Fuerzas Armadas Ucránias	12
17.	escalation/nuclear escalation	10	17.	la contraofensiva	7
18.	Azov/Azov brigade/Azov battalion	9	18.	el esfuerzo bélico	6
19.	a ceasefire	9	19.	Ocupación	5
20.	offensive	8	20.	la anexión	4
21.	army	7	21.	la situación	4
22.	counteroffensive	6	22.	el riesgo	4
23.	unit	6	23.	la fatiga	4
24.	brigade	6	24.	los hostilidades	3
25.	operation	6	25.	la Tercera Guerra Mundial	3
26.	airfields	6	26.	una bandera blanca	3
27.	bombardment	4	27.	el oeste de Ucrania	2
28.	positions	4	28.	los flancos	2
29.	flank	3	29.	los escollos	2
30.	fight	3	30.	la derrota	2
31.	right of self-defence	3	31.	la tregua	2
32.	strategy	3	32.	estratégicas	1
33.	training	3	33.	la resistencia	1
34.	resistance	3	34.	la contienda	1
35.	victory	3	35.	el combate	1
36.	First and Second World Wars	3	36.	la II Guerra Mundial	1
37.	trenches	2	37.	la maniobra	1
38.	manoeuvres	2	38.	una guerra mundial	1
39.	the exchange fund	2	39.	el despliegue de soldados	1
40.	tactic	2	40.	la acción	1
41.	explosions	2	41.	un logro	1

42.	reinforcements	2	42.	las rotaciones	1
43.	buffer zone	2	43.	una zona tapón	1
44.	courage	2	44.	tareas de defensa aérea	1
45.	combat missions	2	45.	unidades de operaciones especiales	1
46.	war in Donbas	1	46.	los límites	1
47.	21st-century trench warfare	1	47.	las Fuerza Aérea	1
48.	assault	1	48.	pérdidas	1
49.	heroism	1	49.	operación táctica	1
50.	hopes	1	50.	unidades	1
51.	The casualty rate	1	51.	La matanza	1
52.	an armistice	1			
53.	facilities	1			
54.	movements	1			
55.	Third World War	1			
56.	squadron	1			
57.	the edges of the pocket	1			
58.	proposals for surrender	1			
59.	Satellite images	1			
60.	airport	1			
61.	air bases	1			
Разом		613	Разом		530

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСТ «Озброєння»

№	Лексеми, що формують ЛСТ англ. мови	К-сть вжива нь	№	Лексеми, що формують ЛСТ ісп. мови	К-сть вжива нь
1.	weapons	72	1.	el armamento	35
2.	missile	48	2.	las armas	32
3.	F-16	29	3.	los misiles	19
4.	Long-range missiles	23	4.	la municion	14
5.	The ATACMS	17	5.	F-16	12
6.	Storm Shadow missiles	15	6.	misiles de largo alcance	10
7.	arms	14	7.	aviones	10
8.	ammunition	13	8.	Taurus	10
9.	Drones	12	9.	sistemas de defensa antiaérea	8
10.	cruise missiles	10	10.	drones	8
11.	Patriot	10	11.	Patriot	8
12.	aircraft	9	12.	Los ATACMS	5
13.	Equipment	9	13.	artillería	4
14.	short-range ballistic missiles	7	14.	projectiles	3
15.	Air defence system	7	15.	MiG-29	3
16.	fighter jets	7	16.	sistemas aéreos no tripulados y equipos	2
17.	Bombs	6	17.	sistemas de cohetes	2
18.	plane	6	18.	la munición de medio y largo alcance	2
19.	tanks	6	19.	cohetes	2
20.	Himars	5	20.	Storm Shadow	2
21.	artillery	5	21.	Scalp	2
22.	Taurus	4	22.	HIMARS	2
23.	short-range air- defence system	4	23.	sistemas de artillería, tanques y vehículos blindados	1
24.	weapon supplies/ deliveries	3	24.	obuses de artillería de campaña	1

25.	Scalp	3	25.	vehículos logísticos protegidos sobre ruedas	1
26.	armoured vehicle	3	26.	vehículos acorazados de infantería	1
27.	Starstreak	2	27.	estaciones de armas remotas	1
28.	rocket artillery system	2	28.	carros de combate	1
29.	armour	2	29.	Leopard 2 A4	1
30.	rockets	2	30.	medios mecanizados	1
31.	Challenger 2	2	31.	lanzacohetes	1
32.	developments	2	32.	Mirage 2000-5	1
33.	installations	2	33.	F-35	1
34.	weapons shortage	1	34.	móviles de fuego	1
35.	surface-to-surface missiles	1	35.	componentes	1
36.	surface-to-air missile system	1	36.	ametralladoras ligeras y pesadas	1
37.	Deal to fire missiles	1	37.	Iris-TSLM	1
38.	Guided missiles	1	38.	Gepard	1
39.	Air-fired long-range glide bomb	1			
40.	Precision-guided glide bomb	1			
41.	arsenal	1			
42.	batteries	1			
43.	Challenger	1			
44.	M142	1			
45.	M26 multiple-launch rocket system	1			
46.	MiG-29	1			
47.	Soviet-era systems	1			
48.	fighting vehicles	1			
49.	tactical aviation	1			
50.	Gepard	1			
51.	Neptune	1			
52.	products	1			
53.	Monitoring stations	1			
Разом		383	Разом		211

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Внутрішня політика»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Decisions	5	1.	la soberanía	7
2.	evacuation	4	2.	las reformas	5
3.	Ukrainian intelligence	3	3.	la ciudadanía	4
4.	mobilization	3	4.	Referendum	4
5.	Ukraine's death toll	3	5.	un encuentro	3
6.	independence	2	6.	indepencia	3
7.	legislation	2	7.	escándalos de corrupción	2
8.	Ukrainian constitution	2	8.	la cúpula militar	1
9.	demographic crisis	2	9.	una revolución en la cúpula del poder político	1
10.	tensio	2	10.	una crisis demográfica	1
11.	sovereignty	2	11.	la movilización masiva	1
12.	statehood	2	12.	reclutamiento de civiles	1
13.	a national referendum	1	13.	el desarrollo económico de Ucrania	1
14.	civilian evacuation order	1	14.	inteligencia ucranios	1
15.	Ukraine's independence day	1	15.	la nueva regulación ucrania	1
16.	Ukraine's Order of Courage	1			
17.	democracy	1			
18.	manpower shortage	1			
Разом		38	Разом		36

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Політики, посадовці»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Dmytro Kuleba, the Ukrainian former foreign minister	28	1.	ministro de Exteriores Dmitro Kuleba	15
2.	Yevhenii Shevchenko, a former member of Zelensky's party	11	2.	el exjefe de las Fuerzas Armadas Valeri Zaluzhni	13
3.	Ukrainian officials/officials in Kyiv	9	3.	Andrii Yermak, el jefe de Gabinete del presidente	11
4.	Valery Zaluzhny, the dismissed general turned British ambassador	9	4.	primer ministro, Denis Shmihal	7
5.	Oleksandra Ustinova, head of Kyiv's arms and munitions commission	9	5.	el ministro de Exteriores ucranio, Andrii Sibiga	3
6.	Leonid Kuchma, the former president of Ukraine	6	6.	el del comandante de la Fuerza Área Oleksii Mes	3
7.	Mykhailo Podolyak, a senior adviser to Zelensky	6	7.	presidente de Ukrenergo, Volodimir Kudritskii	3
8.	Yuriy Boyko, pro-Russian candidate	6	8.	comandante en jefe de la Fuerza Aérea, Mikola Oleschuk	3
9.	Volodymyr Fesenko, a Ukrainian political analyst	5	9.	Serhii Kuzan, presidente del Centro de Cooperación y Seguridad de Ucrania	2
10.	the head of Ukraine's air force, Lieutenant General Mykola Oleshchuk	5	10.	titular de Defensa, Oleskii Reznikov – 2	2

11.	Serhiy Leshchenko, an adviser to Zelensky's chief of staff	5	11.	Mariana Bezugla – 2	2
12.	Kyrylo Budanov, head of Ukraine's military intelligence	5	12.	el viceministro de Defensa ucranio, Sergii Boiev	1
13.	Roman Lozynskyi, a Ukrainian MP	5	13.	el embajador de Ucrania en España, Serhii Pohoreltsev	1
14.	Oleksandr Syrskyi, military chief	4	14.	Ruslan Stefanchuk, portavoz de la Rada, el Parlamento ucranio	1
15.	Viktor Medvedchuk, the Ukrainian godfather	4	15.	la viceministra Olga Stefanishyna	1
16.	Andriy Yermak, head of the Ukrainian presidential office	3	16.	Oleksandr Kamishin, ministro de Industrias Estratégicas	1
17.	Andrii Sybiha, a deputy foreign minister	3	17.	asesor en la oficina presidencial, Rotislav Shurma	1
18.	politicians	2	18.	ministro de Agricultura, Mikola Solskii	1
19.	Tymofiy Mylovanov, a former Ukrainian economy minister	2	19.	ministro del Interior, Ígor Klimentko	1
20.	Major-General Vadym Skibitsky	2			
21.	Oleksandr Kamyshin, the minister in charges of arms production	2			
22.	Yuriy Lutsenko, a former Ukrainian chief prosecutor	2			
23.	Policymakers	1			
24.	Ukrainian diplomats	1			
25.	Petro Poroshenko, Zelensky's predecessor	1			

26.	Oleksiy Dmytrashkivsky from Ukraine's military administration	1		
27.	Solomiia Bobrovska, a Ukrainian MP	1		
28.	Yuriy Ihnat, spokesman for the air force	1		
29.	Serhiy Marchenko , the Ukrainian finance minister	1		
30.	Lieutenant General Anatoly Kryvonozhko	1		
31.	Lieutenant General Yuriy Sodol, the commander of ground forces	1		
32.	Major Andrii Pilshchikov	1		
33.	Denys Shmyhal, the prime minister	1		
34.	Olha Stefanishyna, deputy prime minister	1		
35.	Iryna Vereshchuk, deputy prime minister	1		
Разом		146	Разом	74

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Зовнішня політика»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	Narendra Modi, an Indian prime minister	16	1.	la política	17
2.	Permission	12	2.	China	17
3.	India	12	3.	la elección presidencial en Estados Unidos	16
4.	Summit	8	4.	la adhesión/el ingreso del país a la Unión Europea/ proceso de adhesión	14
5.	US election	5	5.	la decisión	13
6.	plea	5	6.	la diplomacia	11
7.	EU election	4	7.	la cumbre de la OTAN/ la cita de la OTAN	10
8.	UN General Assembly	4	8.	los Veintisiete	10
9.	UN security council	4	9.	los homólogos	9
10.	ban	4	10.	La India	9
11.	Japan	4	11.	el derecho internacional	9
12.	the United Nations	3	12.	la Asamblea General de la ONU	8
13.	the invitation	3	13.	Narendra Modi, primer ministro de la India	7
14.	diplomatic pressure	3	14.	el Parlamento Europeo	7
15.	Euroclear	3	15.	Pekín	6
16.	diplomacy	3	16.	Xi Jinping	6
17.	terms	3	17.	la conferencia	6
18.	Budapest memorandum	3	18.	los Balcanes	6
19.	Visit	2	19.	el Consejo Europeo	5
20.	agreement	2	20.	la “pax trumpiana”	5
21.	diplomatic efforts	2			

22.	the Berlin Wall	1	21.	la cumbre de la UE	4
23.	Switzerland	1	22.	la invitación	4
24.	the International Donors Coordination Cell (IDCC)	1	23.	el cambio en la UE	4
25.	the International Fund	1	24.	el ingreso de Ucrania en la OTAN	4
26.	the World Bank	1	25.	una célula de coordinación	4
27.	Nato ambitions	1	26.	la cumbre de Suiza	3
28.	Ukraine Security Assistance Initiative funding	1	27.	la membresía	3
29.	Alliance's Article 5 promise	1	28.	Brasil	3
			29.	La presión	3
			30.	Wang Yi	2
			31.	el paraguas de la OTAN	2
			32.	la entrada/ la adhesión en la OTAN	2
			33.	Turquía	2
			34.	maratón diplomático	2
			35.	la finlandización	1
			36.	La ley internacional	1
			37.	el llamamiento	1
			38.	la soberanía política de Ucrania	1
			39.	la prohibición	1
			40.	garantías de defensa	1
			41.	un pacto de asociación con la UE	1
			42.	la Comunidad Económica Europea	1
			43.	el miembro de la OTAN	1
			44.	el Consejo de Seguridad de Naciones Unidas	1
			45.	un tribunal de crímenes de guerra	1

		46.	El presidente turco, Recep Tayyip Erdogan	1
		47.	las alianzas internacionales	1
		48.	la cumbre del G-20	1
		49.	dudas	1
		50.	el euroescepticismo	1
Разом	113	Разом		255

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Перемовини»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	peace	33	1.	la paz	57
2.	Meeting	24	2.	Fórmula de Paz/Fórmula Zelenski/ plan para la victoria/ el plan de paz	52
3.	Negotiations	18	3.	garantías de seguridad	25
4.	a deal	14	4.	los negociaciones	34
5.	a plan	14	5.	el acuerdo	33
6.	talks	14	6.	la cumbre	25
7.	The plan, plan for victory, victory plan, Zelensky's plan	13	7.	el plan	24
8.	membership (EU/NATO) application	12	8.	una posición de fuerza / posición fuerte/ posición negociadora/ la posición	18
9.	peace talks	11	9.	la cumbre/conferencia de paz	11
10.	security guarantees	11	10.	La cita	11
11.	Peace deal	10	11.	la reunión	10
12.	peace negotiations	7	12.	el encuentro	10
13.	membership negotiations	7	13.	líneas rojas	10
14.	peace plan	6	14.	la propuesta	9
15.	red line	5	15.	una visita	8
16.	peace mission	3	16.	la mesa de negociaciones/ la mesa de diálogo	7
17.	discussion	3	17.	concesiones	7
18.	peace settlement	2	18.	la decisión	5
19.	peace efforts	2	19.	el diálogo	5

20.	peace treaty	2	20.	garantías	5
21.	EU accession negotiations	2	21.	la integridad territorial	5
22.	pressure	2	22.	los conversaciones de paz	4
23.	bargaining chip	2	23.	las condiciones de paz	4
24.	Concessions	2	24.	la reconstrucción de Ucrania	3
25.	demands	2	25.	las discusiones	3
26.	message of peace	1	26.	el compromiso	3
27.	peace formula	1	27.	un proceso de paz	1
28.	peace process	1			
29.	negotiating table	1			
30.	movement towards joining Nato	1			
31.	An accelerated path	1			
32.	choice	1			
Разом		228	Разом		389

Кількісна характеристика вживань лексем ЛСГ «Партнери»

№	Лексеми, що формують ЛСГ англ. мови	К-сть вживань	№	Лексеми, що формують ЛСГ ісп. мови	К-сть вживань
1.	NATO/military alliance/alliance	73	1.	la UE, los Estados miembros, el bloque europeo, Unión Europea	115
2.	Europe/EU/ European Union/ EU governments	63	2.	el impredecible líder republicano/ el presidente electo Donald Trump	94
3.	President Joe Biden	60	3.	Estados Unidos, EE UU	82
4.	the UK/Britain	56	4.	los aliados	70
5.	Donald Trump, the Republican candidate	49	5.	el presidente saliente, Joe Biden	57
6.	allies/ally	34	6.	la OTAN/ la Alianza Atlántica	50
7.	Washington	30	7.	Suiza, Bürgenstock	32
8.	Germany	29	8.	Washington	26
9.	the West	28	9.	España	25
10.	Sir Keir Starmer	18	10.	Alemania	25
11.	G7	14	11.	el Reino Unido	24
12.	Rishi Suna	14	12.	el presidente francés, Emmanuel Macron	24
13.	the United States	13	13.	el secretario general de la OTAN, Mark Rutte	22
14.	partners	12	14.	los socios	21
15.	the White House	12	15.	Francia	21
16.	Kamala Harris	11	16.	alto representante de seguridad de la UE, Josep Borrell	20
17.	Poland	8	17.	la presidenta de la Comisión Europea, Ursula Von der Leyen	19

18.	France	8	18.	el secretario general de la OTAN, Jens Stoltenberg	17
19.	US Congress	7	19.	Occidente	17
20.	Trump administration	7	20.	Polonia	16
21.	Antony Blinken, the US secretary of state	7	21.	El alto representante de la UE para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad Kaja Kallas	16
22.	Berlin	7	22.	El ministro de Exteriores polaco, Radek Sikorski	16
23.	David Lammy, the foreign secretary	6	23.	El canciller alemán, Olaf Scholz	15
24.	Ursula von der Leyen, the president of the European Commission	6	24.	el primer ministro británico, Keir Starmer	14
25.	the Netherlands	6	25.	el presidente del Consejo Europeo, António Costa	13
26.	Rzeszów	6	26.	Berlín	13
27.	London	6	27.	el Congreso de Estados Unidos	11
28.	Friedrich Merz, the leader of the centre-right opposition	6	28.	Bruselas	11
29.	the Senate	5	29.	la vicepresidenta de EE UU, Kamala Harris	10
30.	Frederick Fleitz	5	30.	los líderes europeos	10
31.	Denmark	5	31.	el Rey, Felipe VI	10
32.	Olaf Scholz, the German chancellor	5	32.	Los países del G7, el G7	9
33.	Norway	4	33.	Italia	9
34.	Vice-presidential choice JD Vance	4	34.	los republicanos	8
35.	Belgium	4	35.	la Casa Blanca	8
36.	Logistics hub	4	36.	Madrid	8

37.	Baltic countries	4	37.	el ministro de Exteriores británico, David Lammy	6
38.	The Republican party	3	38.	la Administración de Joe Biden	6
39.	US official	3	39.	el vicepresidente electo J. D. Vance	6
40.	John Kirby, the US national security council spokesman	3	40.	El secretario de Estado de Estados Unidos, Antony Blinken	5
41.	Keith Kellogg, a former lieutenant general	3	41.	Países Bajos	5
42.	Brussels	3	42.	los países europeos	5
43.	Italy	3	43.	José Manuel Albares	5
44.	Giorgia Meloni, the Italian prime minister	3	44.	la ministra de Exteriores de Alemania, Annalena Baerbock	5
45.	British sources	3	45.	Dinamarca	4
46.	backers	2	46.	Londres	4
47.	Australia	2	47.	Múnich	4
48.	The Democratic party	2	48.	París	4
49.	Sweden	2	49.	Varsovia	4
50.	Finland	2	50.	el responsable de Defensa alemán, Boris Pistorius	4
51.	Czech Republic	2	51.	el español Pedro Sánchez	4
52.	Emmanuel Macron of France	2	52.	Canadá	3
53.	Rzeszów runway	2	53.	la Administración de Trump	3
54.	Donald Tusk, Polish prime minister	2	54.	Keith Kellogg como enviado especial para Ucrania y Rusia	3
55.	Germany's hard-right Alternative for Germany	2	55.	los cinco grandes de la UE	3
56.	the Bundestag	2	56.	el Elíseo	3
57.	Boris Johnson	2	57.	Croacia	3

58.	friends	1	58.	El presidente finlandés, Alexander Stubb	3
59.	coalition	1	59.	Nueva York	3
60.	Canada	1	60.	G5UE+	2
61.	New Zealand	1	61.	Grupo de Contacto	2
62.	US administration	1	62.	Gobierno de Joe Biden	2
63.	The Oval Office	1	63.	Richard Grenell, antiguo consejero de Seguridad Nacional de Trump	2
64.	the Pentagon	1	64.	Lituania	2
65.	House of Representatives	1	65.	Noruega	2
66.	Steven Cheung, Trump's spokesman	1	66.	Praga	2
67.	John Healey, the defence secretary	1	67.	Toledo	2
68.	Ben Wallace, the former defence secretary	1	68.	Roma	2
69.	Matthew Palmer, chargé d'affaires of the US to the UK	1	69.	la primera ministra italiana, Giorgia Meloni	2
70.	Lindsey Graham, a Republican senator	1	70.	El presidente checo, Petr Pavel	2
71.	Charles Michel, the president of the European Council	1	71.	el ministro de Exteriores italiano, Antonio Tajani	2
72.	Prague	1	72.	Australia	1
73.	Estonia	1	73.	el consejero de Seguridad Nacional, Jake Sullivan	1
74.	Lithuania	1	74.	el Pentágono	1
75.	Romania	1	75.	Florida	1
76.	Kajsa Ollongren, the Dutch defence minister	1	76.	futuro consejero de seguridad nacional, Mike Walt	1
77.	Andrzej Duda, the Polish president	1	77.	el Despacho Oval	1
78.	The German government	1	78.	el Departamento de Defensa de EE UU	1

79.	British intelligence officers	1	79.	La Moncloa	1
80.	Downing Street	1	80.	el Palacio Real	1
81.	Dame Karen Peace, the UK's ambassador to the US	1	81.	al aeropuerto de Barajas	1
82.	Grant Shapps, Britain's former defence secretary	1	82.	el Bundestag	1
83.	Sir Tim Barrow, the Prime Minister's National Security Adviser	1	83.	Estonia	1
			84.	Suecia	1
			85.	Bélgica	1
			86.	Burgos	1
			87.	Cracovia	1
			88.	el presidente de Polonia, Andrej Duda	1
			89.	El ministro de Defensa francés, Sébastien Lecornu	1
			90.	el primer ministro polaco, Donald Tusk	1
			91.	el comisario de Defensa, Andrius Kubilius	1
			92.	Ministerio de Exteriores suizo, Nicolas Bideau	1
			93.	el jefe de Estado Mayor de la Defensa, almirante general Teodoro López Calderón	1
			94.	el Consejo Europeo, Charles Michel	1
Разом			Разом		
711			1109		